

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie van 14 november 2016

Voorzitters:

mw. A.C. Boelhouwer (vanaf agendapunt 3)
J.M.W. Jansen

Aanwezig:

drs.ing. P. van den Berg (gedeputeerde), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), mw. mr. J. Verbeek-Nijhof (gedeputeerde), G.J. Bosman (SP), ing. D.G. Boswijk (CDA), mw. dr. E. Brinksma (GroenLinks), mw.drs. A.W.T. Dercksen (D66), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), M.J. de Droog (D66), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), drs. C. de Heer (ChristenUnie), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), ir. H. IJssennagger (PVV), W.J. Joustra (VVD), mw. E. Kotkamp (GroenLinks), mw. N.A. Krijgsman (PvdA), drs. A. Mourik-Geluk (CDA), drs. A. Nicolai (ChristenUnie), R. Van Reenen (VVD), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), mw. A.M. Schneiders (D66), ing.drs. A. Travaille (PvdD), drs. W.J. Ubaghs (PVV), ir. J.C.V. Vaessen (VVD), drs. W. Wagenmans (PvdA),

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunctgriffier), W. Voorneman-Rikkers (verslag)

1. ALGEMEEN

1.1. Opening

De heer Jansen, voorzitter, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

1.2. Vaststellen agenda

De heer Van Essen geeft aan dat wel veel onderwerpen onder agendapunt 2.1. Stand van zaken grote projecten is geschoven w.o. het BO Mirt.

De heer Poort licht toe dat hiervoor voor deze vergadering is gekozen, vanwege het feit dat gedeputeerde Verbeek-Nijhof slechts tot 15.30 uur aanwezig kan zijn; normaal worden de opgewaardeerde Statenbrieven afzonderlijk geagendeerd.

Met in achtneming van het vorenstaande, wordt de agenda vastgesteld.

1.3. Mededelingen

De voorzitter deelt het volgende mede:

- Op 21 november a.s. (18.30 – 19.30 uur) is er een besloten woordvoerdersoverleg over de dan, naar verwachting, beschikbare uitspraak Syntus/Connexion.
- Op 28 november a.s. (9.30 – 11.00 uur) is er een informatiebijeenkomst over de zgn. Hekken BRU.

1.4. Verslag Statencommissie MME van 3 oktober 2016

M.b.t. de tekst

Blz. 12, regel 24. De zin: "Via dat kanaal lopen er de nodige werkgelegenheidsprojecten..." als volgt wijzigen: "Via dat kanaal lopen de nodige projecten die bijdragen aan werkgelegenheid....".

Met in achtneming van voornoemde wijziging wordt het verslag vastgesteld.

1.5 Rondvraag

De heer Van Essen memoreert dat er, zoals te lezen was in het Algemeen Dagblad, op 27 oktober jl. helaas een dodelijk ongeluk was te betreuren op de N226. Dat het een onveilige weg is, is al langer bekend. Eerder dit jaar vestigde de gemeenteraad van de Utrechtse Heuvelrug de aandacht op de verkeersonveiligheid op N-wegen. Aan de provincie werd verzocht om, in het kader van de

verkeersveiligheid, een studie te doen naar de effecten van het verlagen van de snelheidslimiet op de N-wegen naar 60 km/u. Dit speelt ook elders. Voor de N224 tussen Linschoten en de A12 ligt een vergelijkbaar verzoek van de gemeente Montfoort.

Namens GroenLinks stelt spreker de volgende vragen:

- Hoe staat de gedeputeerde tegenover de verzoeken van de gemeente Utrechtse Heuvelrug en Montfoort?
- zijn er studies naar de mogelijkheden voor een snelheidsverlaging op de betreffende N-wegen uitgevoerd of al in voorbereiding? Zo ja, wanneer zijn de resultaten daarvan te verwachten? Zo nee, waarom niet?
- Heeft de provincie het afgelopen half jaar andere maatregelen onderzocht of genomen om de verkeersveiligheid op de N226, N225 en N227 te verbeteren en zo ja welke?

De heer Joustra informeert in aanvulling op de vragen van GroenLinks of het ongeluk op 27 oktober jl. op de N226 is gebeurd in het 50 km/u gebied.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht in algemene zin toe dat bij ieder (dodelijk) ongeval wordt bekeken in hoeverre de weginrichting een van de oorzaken is van het ontstaan van het ongeval. Ten aanzien van het specifieke geval op de N226 loopt dat onderzoek nog. Het ongeval is niet in het 50 km/u gebied gebeurd.

Spreekster memoreert het aan de commissie toegezegde memo met betrekking tot Linschoten. Er is voor gekozen dit toch breder te benaderen dan alleen Linschoten. In het Mobiliteitsplan is een zgn. wegategorisering opgenomen. Het provinciale wegennet is in drie categorieën ingedeeld: stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. Deze wegategorisering vormt de basis voor het op een provinciale weg te hanteren snelheidsregiem. Het memo kan voor de volgende vergadering tegemoet worden gezien.

Verzoeken zoals van de gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Montfoort worden altijd serieus door de provincie bekeken. Dat betekent echter niet automatisch dat de provincie het verzoek inwilligt. Het verzoek wordt getoetst aan het Mobiliteitsplan, waarin een aantal voorwaarden staat waaraan moet worden voldaan om op een snelheid uit te komen.

Er is geen algemene studie naar de snelheidsverlaging. Het is maatwerk. In het geval van verkeersveiligheids- of leefbaarheidsproblemen wordt de oorzaak van de problemen op die specifieke weg geïnventariseerd en bekeken welke mogelijkheden er zijn om die problemen aan te pakken. Daarbij kan verlaging van de maximale snelheid een maatregel zijn die in beeld komt. Verlaging van de snelheid is geen doel op zich, maar een middel.

In de afgelopen jaren is een aantal maatregelen uitgevoerd. Recent is o.a. de fietsbrug bij het Revius College in Doorn aangelegd om de verkeersveiligheid te verbeteren. Op dit moment wordt, in het kader van de trajectaanpak, een quick scan uitgevoerd op de N226, m.n. het traject tussen de A12 en Leersum. De N225 en de N226 hebben ook specifieke aandacht van de politie. Op de N226 wordt gemiddeld twee keer per week gehandhaafd op snelheid en rijden door rood licht; op de N225 wordt minimaal een keer per week gehandhaafd op snelheid.

Spreekster maakt van deze gelegenheid gebruik eveneens te memoreren dat eerder dit jaar is gesproken over de aangenomen motie in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Dat ging over de snelheid op de provinciale weg in relatie tot de vele wildaanrijdingen. Zij kan in deze melden dat op dit moment voorbereidingen worden getroffen voor de bouw van twee ecoducten op de N226 en de N227. Daarnaast wordt een wilddetectiesysteem verkend in combinatie met oplichtende waarschuwingsborden. De oplichtende waarschuwingsborden worden weer gecombineerd met een dynamische verandering van de maximumsnelheid. Als er wild aankomt kan op bepaalde trajecten de snelheid op dat moment tijdelijk worden verlaagd naar 60 km/u. Daarmee zijn goede ervaringen opgedaan in o.a. de provincies Overijssel en Gelderland. De provincie Utrecht verwacht dat deze slimme toepassingen wellicht effectiever zijn dan het generiek verlagen van de maximumsnelheid op grote stukken van de weg.

De heer Hoefnagels memoreert de notitie van gedeputeerde Pennarts over de energiezuinigheidscheck bij organisaties > dan 250 fte. De provincie is ook een organisatie > dan 250 fte, op grond waarvan D66 daarover de volgende vragen heeft:

- Heeft de provincie de check uitgevoerd? Zo ja, wat komt daar uit; zo nee, waarom niet?
- Bij de Voorjaarsnota 2016 is onder aanvoering van de ChristenUnie een motie ingediend over het energiezuiniger maken van het provinciehuis. Toegezegd is dat er een energiescan zou worden gedaan en ernaar zou worden gestreefd het provinciehuis in ieder geval op label C te brengen. Daarnaast zouden de Staten worden geïnformeerd over wat nodig is om het provinciehuis op label B te brengen.

Volgens D66 is die informatie nog niet ontvangen. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken. Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt, dat de opdracht voor de energiescan is verstrekt. Aan het eind van dit jaar wordt de uitkomst verwacht; deze zal met de Staten worden gedeeld. Voorts memoreert spreekster dat de provincie zich als lid van de Stichting Kantorenpark Rijnsweerd heeft geconformeerd aan een convenant, waarin staat dat de gebouwen op dit kantorenpark in 2020 label C moeten hebben. Aan een extern bureau is gevraagd alle maatregelen in beeld te brengen, zowel de korte- als lange termijnmaatregelen, w.o. WKO, om te kijken of kan worden aangesloten bij ASR. Op dit moment wordt de terugverdientijd van die investeringen in beeld gebracht. De commissie kan hierover binnenkort een Statenbrief tegemoet zien. Hierin zal eveneens specifiek worden stilgestaan bij wat nodig is om het provinciehuis op label B te brengen.

Desgevraagd, antwoordt spreekster dat de commissie bovengenoemde informatie voor het eind van dit jaar tegemoet kan zien.

Mevrouw Schneiders deelt mede dat in Culemborg raadsbreed, en inmiddels ook in Houten, een motie is aangenomen waarin het College wordt opgeroepen in samenspraak met ProRail met de provincies Gelderland en Utrecht in overleg te treden over de mogelijkheid van het realiseren van een fietspad langs de spoorbrug over de Lek bij Culemborg. D66 is benieuwd of de provincie hierover al contact heeft gehad met de gemeenten en de provincie Gelderland. Verzocht wordt de commissie de komende tijd op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat hedenmorgen contact is opgenomen met de provincie Gelderland om te kijken hoe zij met de aangenomen motie in de gemeenteraad van Culemborg omgaat. Gelderland heeft de lead in deze; de pont is ook van de provincie Gelderland. De provincie Gelderland heeft aangegeven de vraag van de gemeente Culemborg af te wachten. Zodra deze is ontvangen zal het verzoek naast het snelfietsroutebeleid van de provincie Gelderland worden gelegd. Spreekster geeft aan dat de provincie Utrecht op zich zeer tevreden is over het functioneren van de pont, zowel qua aantal vaarten als punctualiteit.

Vooralsnog wordt afgewacht wat de provincie Gelderland gaat doen met het verzoek van Culemborg. Spreekster zegt toe de commissie op de hoogte te zullen houden van de ontwikkelingen.

De heer Van den Dikkenberg deelt mede dat op 8 november jl. door de Tweede Kamer een motie is aangenomen voor een Nationaal Luchtplan. De provincie Utrecht is ook bezig met luchtkwaliteit, op grond waarvan de SGP de volgende vragen heeft:

- Zijn GS op de hoogte van deze ontwikkeling?
- Delen GS de mening dat een gedragen landelijk luchtbeleid eenduidiger is dan versnipperd beleid en uiteindelijk ook zal leiden tot een hoger resultaat voor de inwoners van de provincie Utrecht;
- Delen GS de mening dat de provinciale inspanning, w.o. het optuigen van de BOB Luchtkwaliteit op grond hiervan tot nader bericht moet worden geschorst en ingezet moet worden op een gedegen landelijk beleid.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de activiteiten in Den Haag met belangstelling worden gevolgd. Over het algemeen haalt Nederland de Europese normering. In Den Haag worden steeds meer bewegingen zichtbaar om de normering aan te scherpen en bv. te komen tot de WHO-normering. De provincie hecht eraan regionaal bij te dragen aan het behalen van de normering. Op

grond daarvan zou zij de Staten willen adviseren niet te stoppen met de BOB Luchtkwaliteit, maar te kijken waar de provincie Utrecht in gesprek met haar partners het verschil kan maken. Het met elkaar bewegen naar een andere normering wil niet zeggen dat die wordt gehaald. Daar hoort gedrag bij. Dat gedrag is niet alleen nationaal maar ook regionaal van belang.

Samenvattend, zijn GS blij met de ontwikkeling in Den Haag, maar zijn zij van mening dat daarmee de activiteiten van de Staten in deze zeker niet overbodig worden. Zij memoreert dat wordt gewerkt aan een Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, dat met de Staten zal worden besproken. De heer De Heer had zich kunnen voorstellen dat de SGP de vraag niet alleen aan GS maar eveneens aan PS had gesteld, omdat de BOB Luchtkwaliteit van beiden is. De ChristenUnie sluit zich aan bij het antwoord van GS. De ChristenUnie is van mening dat de regio moet nadenken over een regionaal programma in aanvulling op het landelijke programma. In de ontwikkeling in Den Haag ziet de ChristenUnie juist een extra stimulans om de BOB Luchtkwaliteit voort te zetten.

1.6 Termijnagenda (versie 9 november 2016)

Gratis Wifi bij overstappunten TOP's

Gedeputeerde Pennarts deelt mede daaraan zelf watertappunten van Vitens te hebben toegevoegd, hetgeen nog in onderzoek is. Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van gratis Wifi. De aanleg blijkt om een forse kostenpost te gaan (ca € 1,5 ton). Vanwege het feit dat over het algemeen mogelijkheden voorhanden zijn bij de veelal bij TOP's aanwezige horecagelegenheden en men daar ook met 4G uit de voeten kan stellen, GS voor de kosten voor de optimalisering van de bereikbaarheid niet te maken.

Aantallen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst van de provincie

Gedeputeerde Van den Berg deelt mede dat daarover een memo onderweg is. In het kader van de TechniekRaad heeft hij hierover gesproken met zijn collega's in Noord-Holland en Flevoland. Geconstateerd is dat er vanuit het onderwijs, de arbeidsmarkt, het bedrijfsleven en de gemeenten wel allerlei initiatieven zijn ten aanzien van omscholing van dienstensector naar maakindustrie, maar dat dit taaie trajecten blijken te zijn. Via dat kanaal zal dit ook in het IPO worden ingebracht om te kijken of de provincies daarin een rol vervullen/kunnen vervullen.

Oostelijke ontsluiting Houten

De heer Wagenmans geeft aan dat het organiseren werkatelier provincie Utrecht en gemeenten is toegevoegd. Geïnformeerd wordt of dit de uitkomst is van overleg met de gemeenten en of er al een indicatie kan worden gegeven wanneer dit werkatelier zal plaatsvinden.

Voorts constateert spreker dat de programmatische aanpak Utrecht-Oost met partners eveneens is toegevoegd. Verzocht wordt dit nader toe te lichten bij de behandeling van het onderwerp BO MIRT, hetgeen wordt toegezegd.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat het voorstel van het werkatelier voortkomt uit de informatiebijeenkomsten in de gemeenteraden van zowel Houten als Bunnik. Daarin is besproken om de werkateliers niet alleen met de verkeerskundigen van beide gemeenten en de provincie te organiseren, maar ook met een onafhankelijke verkeerskundige. Daarvoor worden nu de voorbereidingen getroffen. Zodra bekend is wanneer de werkateliers van start gaan, zal zij de Staten hiervan in kennis stellen.

Pilots met landbouwvoertuigen

De heer Van Essen mist de toezegging in de laatste Statenvergadering over het vervolg geven aan de huidige pilots in 2017. Verzocht wordt dit aan de Termijnagenda toe te voegen, hetgeen wordt toegezegd.

Fietsverbinding Liesbosch

De heer Van Essen memoreert dat in de vorige commissievergadering is aangegeven dat snel zou worden teruggekomen op de planning van deze fietsverbinding. Geïnformeerd wordt of daarover al meer bekend is en zo niet, wanneer dat kan worden verwacht.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof zegt in deze een schriftelijk antwoord bij het verslag toe.

De voorzitter stelt vast dat de commissie de Termijnagenda voor kennisgeving aanneemt, met in achtneming van het besprokene.

2. MOBILITEIT

2.1 Stand van zaken grote projecten

Maarsbergen

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat, conform toezegging, de Bos-Beekvariant in de afgelopen periode op een gelijkwaardige manier als de twee andere varianten is uitgewerkt. Dit is gedaan door Royal HasKoningDHV (RHKDHV). Spreekster heeft RHKDHV gevraagd de eerste resultaten thans als tussenstap te presenteren. De volgende stap is het doorrekenen van deze variant, waarvan het resultaat eind van dit jaar wordt verwacht.

De heer Strijker (RHKDHV) neemt de commissie aan de hand van een presentatie mee in de uitwerking van de Bos-Beekvariant. De sheets van de presentatie zijn als bijlage bij het verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Van den Dikkenberg informeert of deze uitwerking het dichtst bij de door de initiatiefnemers ingediende variant komt.

De verplaatsing van de tankstations wordt nu in hetzelfde onderzoek gepresenteerd, terwijl dit in feite was losgekoppeld. De SGP gaat er vanuit dat de studie naar de tankstations geen gevolgen heeft voor de variantenstudie in het kader van de ondertunneling.

De heer Wagenmans informeert naar de verschillen tussen de gepresenteerde uitwerking en de door de initiatiefnemers ingediende variant.

Spreker heeft begrepen dat er gesprekken zijn gevoerd over een aparte fietstunnel. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Vervolgens wordt de aandacht gevestigd op het bij de stukken gevoegde advies van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit. Daarin worden enkele, m.n. beleidsmatige, suggesties gedaan, zodat sprake kan zijn van een gelijkwaardige beoordeling van de varianten. Geïnformeerd wordt of de adviezen van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit zijn meegenomen.

De heer Schaddelee memoreert dat de doorrekening van de variant aan het eind van het jaar tegemoet kan worden gezien. Geïnformeerd wordt wat dit betekent voor de besluitvorming. De ChristenUnie heeft in het verleden gepleit voor de extra volledige aansluiting op de A12 bij Maarn. Geïnformeerd wordt of GS nog in gesprek zijn met de gemeente over het Meubin-terrein.

De heer Van Essen informeert of de andere twee varianten eveneens worden onderzocht met verplaatste tankstations. De Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit pleit o.a. voor een integrale benadering, in de zin dat een en ander niet alleen uit oogpunt van de bereikbaarheidsoplossing wordt bekeken, maar in samenhang met de omgeving. Geïnformeerd wordt of dit, voor wat betreft de randvoorwaarden, nog implicaties zou kunnen hebben.

De heer Joustra informeert of het op een tunneldak leggen van een weg een gebruikelijke oplossing is en zo ja, of daarvan een voorbeeld kan worden genoemd.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof zet uiteen dat de verschillende varianten inclusief de kosten met betrekking tot het verplaatsen van de tankstations separaat in beeld zullen worden gebracht. Voor de Bos-Beek variant, is verplaatsing van de tankstations echter voorwaardelijk, op grond waarvan dit thans in de presentatie aan de orde is gesteld.

Er zijn met de gemeente geen gesprekken meer gevoerd over het Meubin-terrein en de aansluiting op de A12 bij Maarn, omdat de focus nu is gericht op het op een gelijkwaardig niveau met de twee andere varianten uitwerken en doorrekenen van de Bos-Beekvariant.

Conform de planning wordt dit onderwerp in januari in de commissie besproken.

De heer Strijker voegt hieraan toe dat, ten aanzien van de Bos-Beekvariant, voor wat betreft het ontwerp, sprake is van dezelfde tekening, doorsnee van de tekening en het niveau van uitwerking als de twee andere varianten. Dit geldt eveneens voor de kostenraming. Alle varianten zijn probabilistisch doorgerekend.

Desgevraagd door de heer Van den Dikkenberg, antwoordt spreker dat de varianten op een gelijkwaardig niveau zijn geoptimaliseerd in de fase waarin ze nu zitten, t.w. de schetsontwerpfase.

De heer De Droog memoreert dat voor de uitwerking van de Bos-Beekvariant dezelfde uitgangspunten zijn gehanteerd als de twee andere varianten om tot een gelijkwaardige beoordeling te kunnen komen. Vanuit de Utrechtse Heuvelrug is D66 de vraag ter orde gekomen of niet iedere variant in de meest optimale situatie kan worden doorgerekend, zodat de Staten een goede afweging kunnen maken.

De heer Van Essen sluit aan bij de vraag van D66. Geïnformeerd wordt of de andere varianten ook worden uitgewerkt met verplaatste tankstations.

De heer Wagenmans memoreert zijn vraag naar het verschil tussen het thans gepresenteerde en de opvattingen van de initiatiefnemers.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof zet uiteen dat in deze fase geen nieuw ontwerp is gemaakt van de West- en Dorpsvariant met uitplaatsing van de tankstations. Het wordt thans in het belang van de bewoners geacht, dat door de provincie in het eerste kwartaal 2017 een besluit wordt genomen over de variant. Wel zijn alle mogelijke locaties voor de tankstations separaat in beeld gebracht, inclusief de kosten. De financiële vertaling kan straks bij de afweging over de varianten worden betrokken. Voor de Bos-Beekvariant zijn de destijds bij de besluitvorming afgesproken ontwerprichtlijnen gehanteerd. De ontwerprichtlijnen hebben niet alleen te maken met doorstroming maar ook met verkeersveiligheid.

De heer Strijker voegt hieraan toe dat RHKDHV, uit oogpunt van verkeersveiligheid, adviseert in het stuk tussen kluifrotonde en spoor niet naar één rijstrook te gaan. Met betrekking tot de ontwerpsnelheid, acht RHKDHV 60 km/u op grond van de omgeving en uitstraling verantwoord.

Desgevraagd door de heer Van den Dikkenberg, antwoordt spreker dat de automobilist op een provinciale weg een bepaalde snelheid verwacht. Indien de snelheid wordt verlaagd, wordt het een andersoortige weg. Een lagere snelheid is uiteraard mogelijk als dat de wens is, maar volgens hem is dat niet de bedoeling van een provinciale weg en ook niet het provinciaal beleid.

De heer Joustra memoreert zijn vraag over de weg op het tunneldak.

De heer Van Essen leest in het advies van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit dat de weginrichting, snelheid en functie in verband met elkaar behoren te staan. In die zin moet de onderliggende vraag worden gesteld wat op grond van provinciaal belang de noodzaak is om daar 60 km/u te rijden en wat er in verband met doorstroming of uit verkeerskundig oogpunt op tegen zou zijn om daar eventueel een lagere snelheid in te voeren.

De heer Strijker zet uiteen dat een weg op het tunneldak vaker wordt gebruikt. Het is met name de wens van de initiatiefnemers de ontsluiting zo te laten plaatsvinden om verkeer bij de Tuindorppweg wat te ontlasten.

Op de sheet laat spreker zien waar de fietstunnel door de initiatiefnemers is gedacht. Daarover is gesproken. Bij een steile helling van 4% wordt net op het kruispunt uitgekomen. De afstand is derhalve net te krap. Wat eveneens speelt, is dat het fietspad in de binnenbocht van de tunnel zit, hetgeen sociale onveiligheid geeft. RHKDHV heeft derhalve een combinatie met de tunnel afgeraden. Het levert ook niet veel kostenvoordeel op ten opzichte van een afzonderlijk fietstunneltje.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat de Staten uitdrukkelijk hebben verzocht om de Bos-Beekvariant gelijkwaardig aan de twee andere varianten uit te werken en door te rekenen. De ontwerprichtlijnen zijn gebaseerd op doorstroming, verkeersveiligheid in relatie tot het type weg dat de provincie voor ogen heeft. Indien aan de vraag van GroenLinks tegemoet zou worden gekomen, wordt in feite gevraagd om voor de andere twee varianten een nieuw ontwerp te maken. Dat kan in haar visie niet de bedoeling zijn.

De variant van de initiatiefnemers wekt af van de afgesproken ontwerprichtlijnen. Daarin is geoptimaliseerd, waarbij ernaar is gestreefd de Bos-Beekvariant zo dicht mogelijk te laten uitkomen bij de variant van de initiatiefnemers.

De voorzitter informeert hoe de commissie aankijkt tegen de suggestie om in januari op locatie een extra MME-vergadering te organiseren over dit onderwerp.

De heer Ijsennagger memoreert dat een eerder vergelijkbaar initiatief slecht is bevallen vanwege o.a. het onvoldoende aantal stopcontacten en de slechte geluidskwaliteit. Op zich staat de PVV sympathiek tegenover het idee, maar uit technisch oogpunt is het wellicht eenvoudiger om de vergadering in een goed geoutilleerde zaal in het provinciehuis te organiseren.

De voorzitter licht toe dat het de bedoeling is om de bijeenkomst te organiseren in het gemeentehuis Utrechtse Heuvelrug.

De heer Wagenmans deelt mede dat de PvdA voorstander is van een extra MME-vergadering over dit onderwerp op locatie. Gebleken is dat er lokaal veel belangstelling is voor alle varianten. Als de vergadering ter plaatse wordt georganiseerd, worden alle belanghebbenden geaccommodeerd om aanwezig te zijn en daarvan kennis te nemen.

De heer Van Essen merkt op dat GroenLinks het een goede suggestie vindt om de vergadering op locatie te laten plaatsvinden. Het betreft echter wel een vergadering van de Statencommissie. Een vergadering op locatie wekt wellicht de verwachting dat interactie mogelijk is. GroenLinks vraagt daarvoor aandacht.

De voorzitter licht toe dat het de bedoeling is de inspraak op de reguliere wijze te organiseren, met maximaal 5 minuten spreektijd per inspreker.

Het CDA, de SP, D66 en de ChristenUnie geven aan zich te kunnen vinden in het voorstel van een extra vergadering over dit onderwerp op locatie.

De heer Van den Dikkenberg deelt mede dat de SGP zich kan vinden in het voorstel. De SGP geeft mee een andere locatie te kiezen dan het gemeentehuis, gezien de enorme opkomst bij eerdere gelegenheden.

De voorzitter zegt toe dat naar een passende vergaderruimte zal worden gezocht.

De heer Travaille merkt op dat het risico van een dergelijke bijeenkomst is, dat enkele belangen dominant kunnen worden. Daarvoor moet goed worden gewaakt in het programma en in de afweging die daarop volgt.

De voorzitter benadrukt nogmaals dat het om een extra MME-vergadering over dit onderwerp gaat, op locatie.

De heer Joustra deelt mede dat de VVD zich kan vinden in het voorstel. Spreker sluit aan bij de opmerking van de PvdD. Het is niet zo dat als de commissie op een andere locatie vergadert daarmee alle belanghebbenden worden bereikt. Het is immers zo dat over die weg dagelijks ook vele mensen van buiten de gemeente Utrechtse Heuvelrug rijden.

De voorzitter sluit de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie dat wordt ingestemd met een extra MME-vergadering in januari over dit onderwerp op locatie, met aandacht voor techniek, wifi, stopcontacten en een goede geluidskwaliteit. Hij bedankt de heer Strijker tot slot voor zijn toelichting.

Connexion/Syntus

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert de mail over het kort geding tussen Syntus en Connexion over het verstrekken van de personeelslijsten. Vorige week is Syntus in het gelijk gesteld en is aan Connexion de eis opgelegd de personeelslijsten binnen 24 uur aan Syntus te verstrekken op straffe van een dwangsom; Connexion heeft aan die eis voldaan.

De provincie is nog in afwachting van de uitspraak van de rechtszaak tegen de gunning. Op 21 november a.s. loopt de zes weken termijn af; de uitspraak wordt derhalve deze week verwacht. De provincie is op alle scenario's voorbereid. Samen met Syntus wordt inmiddels intensief gewerkt aan de implementatie. Vandaag zal de dienstregeling van Syntus per 11 december a.s. live gaan voor reizigers; de buschauffeurs zijn vorige week geïnformeerd. Zodra de uitspraak binnen is zullen de Staten hierover worden geïnformeerd.

Desgevraagd door de heer Wagenmans, antwoordt spreekster dat ROCOV al advies heeft uitgebracht over de dienstregeling, waarmee het wettelijk traject is doorlopen.

Regiotaxi

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof deelt mede dat zij in haar toelichting over de stand van zaken de door de PvdA gestelde vraag direct zal meenemen.

De Regiotaxi, perceel 1 in Utrecht, is per 1 oktober jl. gaan rijden. De implementatie heeft tot veel klachten geleid. Inmiddels gaat dat de goede kant op. De stiptheid zit nu ruim boven de 90%. De provincie houdt een en ander strak in de gaten.

Door de PvdA is de vraag gesteld of bij de aanbesteding voldoende is getoetst of de nieuwe vervoerder wel over de benodigde capaciteit en expertise beschikt om de dienstregeling onmiddellijk en adequaat te kunnen uitvoeren.

In antwoord daarop licht spreekster toe dat de offerte van De Vier Gewesten (DVG) aan alle in het bestek genoemde eisen voldeed. Het bestek is op basis van ervaringen opgesteld. In de offerte geeft DVG aan kennis en ervaring te hebben met de uitvoering van verschillende Regiotaxi vervoerprojecten in Nederland. Zij doen bv. het Regiovervoer in Amstelveen, Regiotaxi Molenhopper in de Alblasserwaard en Vijf Heerenlanden, Regiotaxi Flevoland, Regiotaxi Gelderland, Regiotaxi Midden-Brabant en eerder hebben zij ook Regiotaxi Utrecht gereden.

DVG is een franchise organisatie. Voor de afwikkeling van de ritopdrachten en de uitvoering van het vervoer maken zij gebruik van aangesloten taxibedrijven. Voor deze opdracht zijn dat Van Rhijn Taxivervoer en Taxibedrijf V.d. Pol. Er is een groot aantal chauffeurs actief en er zijn inmiddels extra taxichauffeurs aangetrokken. De provincie ziet daarin ook een sterke verbetering. Op grond hiervan is er voor de provincie op dit moment geen aanleiding om te denken dat zij in het kader van de aanbesteding zaken anders had kunnen doen. Het is wel zo dat een en ander nauwlettend in de gaten wordt gehouden. Indien ergens van kan worden geleerd, zal dat zeker worden gedeeld en een volgende keer worden meegenomen. De provincie betreurt voor de reiziger dat deze start zo stroef is verlopen.

De heer Wagenmans kan zich voorstellen dat de provincie meent dat zij ervan uit had mogen gaan dat DVG over voldoende capaciteit en expertise beschikt om de ritten uit te voeren. Desalniettemin moet worden vastgesteld dat DVG enorm is afgeweken van hetgeen was afgesproken. Dat baart de PvdA zorgen en is de reden om aan GS te vragen of niet op enig moment in het aanbestedingstraject scherper moet worden beoordeeld of feitelijk aan alle voorwaarden wordt voldaan om de opdracht uit te kunnen voeren. Van de Regiotaxi wordt gebruik gemaakt door een kwetsbare groep mensen. De impact op betrokkenen van het niet goed functioneren van de Regiotaxi is enorm. Dat is de reden waarom de provincie in de visie van de PvdA in deze extra zorgvuldigheid moet betrachten.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof onderschrijft de kwetsbaarheid van de groep die gebruik maakt van de Regiotaxi. Op grond daarvan heeft de provincie ook het middel van in gebrekestelling gebruikt. Een en ander zal nog worden geëvalueerd. Op dit moment steekt de provincie echter alle tijd en energie in ervoor zorgen dat DVG de ritten rijdt conform het aanbod in de offerte en dat de reiziger wordt bediend zoals mag worden verwacht. Indien straks uit de evaluatie punten komen waarvan de provincie kan leren, zullen deze zeker in een volgende aanbesteding worden meegenomen.

De heer Bosman vreest dat mensen die de Regiotaxi nodig hebben zich in allerlei bochten hebben gewrongen om een andere oplossing te vinden. Geïnformeerd wordt of het gebruik van de Regiotaxi ook is afgenomen na de klachten. Indien dat het geval is, verdient het wellicht aanbeveling om door middel van voorlichting een poging te ondernemen om een en ander weer in normale banen te leiden.

De heer Van Essen vraagt of gedupeerden door de vervoerder worden gecompenseerd voor de overlast die zij in de afgelopen periode hebben ervaren.

De heer Ijsennagger vraagt naar een indicatie van het aantal aanbieders bij een aanbesteding. De PVV vraagt zich af of de provincie wel genoeg keuze heeft.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat in deze specifieke aanbesteding sprake is geweest van vier aanbieders. Uiteindelijk heeft een loting plaatsgevonden.

De vraag of DVG de gedupeerden compenseert wordt meegenomen naar het gesprek dat spreekster en de wethouder van Utrecht binnenkort hebben met de bestuurders van DVG naar aanleiding van de ingebrekestelling.

Spreekster bevestigt dat reizigers lang moesten wachten op de Regiotaxi en dat er sprake is geweest van schrijnende gevallen, waarbij de Regiotaxi helemaal niet kwam opdagen en de reiziger zich in allerlei bochten moest wringen om op dat moment een andere oplossing te vinden. Daarvan heeft een ieder ook de beelden kunnen zien op RTVU. Dat is een volstrekt onaanvaardbare situatie. Spreekster heeft geen zicht op de vraag of het reizigersaantal voor en na de klachten. Zij zegt schriftelijke beantwoording toe.

Desgevraagd door de heer Wagenmans, zegt spreekster toe de evaluatie van de toedracht van de problemen bij de implementatie met de Staten te zullen delen.

BO MIRT

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat zij de vragen van D66 over BO MIRT en het vervolgproces zal meenemen.

Spreekster zet uiteen dat de voor Nederland ongeëvenaarde groei van het aantal inwoners en banen in Utrecht onder de aandacht is gebracht; niet alleen in het BO MIRT maar ook in het hele voortraject daarnaartoe. Gesteld kan worden dat er geen sprake is van een keuze maar van een gegeven.

Utrecht groeit naar een inwoneraantal toe dat zij nooit heeft gekend. De boodschap van de provincie is en zal blijven dat dit als een kans wordt gezien om een aantal economische, ruimtelijke- maar ook bereikbaarheidsuitdagingen op te pakken.

In het BO MIRT is door de bewindspersoon aangegeven dat er op dit moment forse investeringen worden gedaan in de Utrechtse regio; niet alleen aan het station Utrecht maar ook aan het wegennet eromheen. Ondanks al deze maatregelen wordt toch nog een knelpunt rondom de bereikbaarheid in de Utrechtse regio verwacht. Dat heeft ook consequenties voor de bereikbaarheid van de Randstad. Utrecht is een draaischijf/verdeelstation. Als het rondom Utrecht vaststaat, staat het ook in de Randstad vast. Daar hebben zelfs de omliggende gemeenten last van, omdat automobilisten op dat moment op zoek gaan naar wegen om toch zo snel mogelijk op de plek van bestemming te komen. Wat de provincie heeft bereikt, is dat in de aanbiedingsbrief van het BO MIRT de economische kracht van de Utrechtse regio als zodanig nogmaals wordt onderstreept; niet alleen voor de regio zelf of voor Nederland maar ook internationaal. Daarmee wordt de urgentie van het knelpunt zelf, de problematiek op het gebied van de brede bereikbaarheid, gedeeld en erkend. Dit heeft echter nog niet geleid tot een financiële toezegging, waarop wel was gehoopt.

Tot vorig jaar stond Utrecht niet echt op de MIRT Agenda; dat is vorig jaar bereikt.

In de komende periode wordt een Programma voor de regio Utrecht opgesteld. Door een kwartiermaker wordt een plan van aanpak gemaakt. Daarbij zal het Rijk worden betrokken. Er zijn korte-, middellange- en lange termijnmaatregelen. Deze maatregelen zien specifiek op de verbinding van het USP naar de stad Utrecht. Maatregelen waarbij de regio wordt betrokken zullen eveneens onderdeel uitmaken van Programma. Daarbij gaat het om de aansluitingen op rijkswegen om ervoor te zorgen dat het USP meer ruimte krijgt voor maatregelen op het gebied van leefbaarheid. Daarnaast wordt door de provincie gewerkt aan de Toekomstvisie OV 2040. Voor de korte- en middellange termijn zal worden bekeken hoe de knooppunten rondom Utrecht (De Bilt, Bunnik, Driebergen-Zeist) optimaler kunnen worden benut. Hierbij wordt gedacht aan toekenning van een IC-status of Randstadspoor.

Samenvattend: de provincie is er nog niet; de urgentie wordt erkend; ook de internationaal economische kracht van de regio; het Rijk zit aan tafel; de provincie heeft de verwachting en de hoop, mede omdat is aangegeven eind 2016/begin 2017 te komen met een Programma voor de regio Utrecht, dat er medio 2017 wellicht zicht is op de financiën. Het vorenstaande laat onverlet dat in de tussentijd met de regio voortvarend verder wordt gegaan met de korte termijn maatregelen waarvoor het Rijk niet nodig is.

De heer Mourik-Geluk informeert of het Programma regio Utrecht onder leiding van de provincie of het Rijk wordt opgesteld en of er zicht is dat de financiën van het Rijk daadwerkelijk zullen komen. Voorts vraagt spreker naar de lobbyaanpak van de provincie en de Stad Utrecht de komende periode.

De heer Wagenmans betreurt dat dit onderwerp thans onder het agendapunt grote projecten moet worden besproken. Het betreft een nogal ingrijpende visie met veel belangrijke elementen en gedachten dat bij de PvdA de nodige vragen oproept. Geinformeerd wordt naar de status en hoe hiermee verder wordt gegaan.

De PvdA begrijpt dat het rapport met name is voortgekomen uit bestuurlijke en ambtelijke studies en overleggen en dat dit bij het overleg met het Rijk wordt betrokken. Het rapport bevat in de visie van de PvdA echter nogal wat belangrijke elementen van politieke aard, zoals bv. een binnenstadtram, een spoorwegverbinding tussen Bilthoven en CS via Rijnsweerd, het doortrekken van de tramverbinding naar Bilthoven. De PvdA staat op het standpunt dat, alvorens tot de verdere uitwerking van het rapport wordt overgegaan, eerst een maatschappelijke discussie moet worden georganiseerd over de thema's om het draagvlak te peilen en te bekijken waarop wellicht zou kunnen worden geprioriteerd. Geinformeerd wordt hoe GS zich dat traject voorstellen en hoe dat zou kunnen worden ingericht om te komen tot een gedragen visie over wat er moet gebeuren en wat de uitdagingen voor de toekomst zijn.

De voorzitter geeft het voorstel in overweging dit onderwerp te agenderen voor de volgende vergadering en hiervoor de vragen te inventariseren zodat tot een goede opvolging wordt gekomen van hetgeen heden wordt besproken.

De heer Van Essen deelt mede dat GroenLinks zich aansluit bij de mening van de PvdA dat dit agendapunt meer aandacht verdient, gezien het belang ervan en de mogelijke impact op de lange termijn op deze regio. GroenLinks kan zich derhalve vinden in het voorstel van de voorzitter, maar kan zich eventueel ook voorstellen dat hierover een afzonderlijke (MME)bijeenkomst wordt belegd. Met betrekking tot de betrokkenheid van verschillende partijen, heeft GroenLinks begrepen dat de gemeente Utrecht nauw betrokken is geweest bij de thans voorliggende verkenning, maar andere U10 gemeenten minder tot nu toe. Geïnformeerd wordt op welke manier dat is gebeurd en hoe het vervolgtraject eruit ziet.

In het stuk wordt met name naar de hoogste groeicijfers gekeken. Terugkijkend moet echter worden vastgesteld dat er zowel hoge als lage groeiscenario's zijn. Het lijkt GroenLinks derhalve verstandig om eveneens te bekijken wat nodig is als de groei lager uitpakt. Voorgestaan wordt te komen tot een robuuste oplossing die ook in dat soort scenario's verstandige investeringen hebben opgeleverd. Er is veel gelezen over een mogelijk treinstation Utrecht-Oost en de relatie met een tweede tramlijn. De discussie over die twee opties verdient in de visie van GroenLinks meer aandacht. Gelet op de tijdshorizon, geldt hetzelfde voor de effecten van bv. zelfrijdende auto's. Het klinkt nu wellicht nog als toekomstmuziek, maar in 2030 – 2040 zijn dat waarschijnlijk technieken die dan net zo gewoon zijn als de huidige mobiele telefoon.

Mevrouw Schneiders merkt op dat, indien wordt besloten dit onderwerp uitvoeriger met elkaar te bespreken de volgende vergadering, waaraan volgens haar behoefte is, D66 thans niet het woord zal voeren. D66 pleit ervoor op dat moment ook aandacht te besteden aan het proces, zodat duidelijk wordt wat de rol van de Staten is.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof merkt dat terechte vragen zijn gesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een plan van aanpak om te komen tot een Programma. In het afgelopen jaar zijn op basis van de beschikbare rapporten alle mogelijke maatregelen geïnterpreteerd; dat moet nu worden getrechterd in een programmatische aanpak. De provincie is er vanuit gegaan dat de U10 gemeenten middels de gemeente Utrecht zouden worden aangesloten, maar in het vervolgtraject zullen die een prominentere plek moeten krijgen.

Onder dit agendapunt was het de bedoeling om de commissie kort bij te praten. Zij acht het een goed voorstel om in januari uitgebreider bij dit onderwerp stil te staan. Op dat moment kan ook worden beschikt over het plan van aanpak.

Aldus wordt besloten.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Bosman, geeft gedeputeerde Verbeek-Nijhof aan zelf een voorstander te zijn van concreetheid. Met elkaar zullen concrete maatregelen moeten worden benoemd, waarvoor het draagvlak moet worden gepolst.

Rijnbrug

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof geeft aan dat zij hierbij direct de vragen van ChristenUnie, D66 en GroenLinks zal meenemen.

In 2013 is na een lange periode van integrale studie maar ook bestuurlijke besluitvorming van alle betrokken partijen besloten om de doorstroming op de Rijnbrug te verbeteren door middel van een tidal flow. Er is derhalve geen sprake van een tunnelvisie maar juist van een integrale benadering, waarvan de provincie voorstander is; de integrale benadering is terug te zien in het programma dat er ligt.

In de fase van uitvoering hebben marktpartijen een nieuwe stalen bovenbouw van de brug geadviseerd in verband met de leeftijd van de brug; de huidige stalen bovenbouw van de brug is niet geschikt voor nieuwe aanpassingen. In de recente vergadering van de Stuurgroep is besloten daarvoor te kiezen, omdat partijen anders het risico niet willen dragen, waarmee het bij de provincie of andere overheidspartijen komt te liggen.

Andere in het beeld zijnde maatregelen in het verlengde van de tidal flow en in het kader van de integrale aanpak zijn:

- de aanpassing van de aanlanding van de noord- en zuidoever;
- de reconstructie van de aansluiting N233 ter hoogte van de Zwarteweg met De Stikke Hucht;
- de aanpassing van de rotonde Geertesteeg N233 tot turborotonde (bijna gereed);
- de reconstructie van het kruispunt Achterbergsestraatweg N233 (opstelstroken en veilig maken fietsoversteek);
- de rotonde Cuneraweg rondweg Oost (is reeds omgebouwd tot turborotonde).

Met betrekking tot de communicatie, licht spreekster toe dat gedurende het hele proces gewerkt is met klankbordgroepen bestaande uit vertegenwoordigers van bewoners, ondernemers en het maatschappelijk veld; er zijn informatieavonden gehouden voor bewonersgroepen en gemeenteraden.

Omdat vanuit de markt is gekomen dat de stalen bovenbouw van de brug niet geschikt is voor de tidal flow, achtte spreekster het nu van belang de commissie daarover te informeren per Statenbrief. De vertraging van de aanpassing van de Rijnbrug heeft in principe geen consequenties voor de planning van de andere werkzaamheden; die moeten juist zijn afgerond voordat de Rijnbrug in de nieuwe vorm (tidal flow) opengaat.

De consequenties zijn vooral van financiële aard. De investering van de nieuwe brug is nu nodig en daarover worden gesprekken gevoerd met RWS als eigenaar van de stalen bovenbouw. In dit kader is in het BO MIRT gevraagd om de zowel voor de korte- als lange termijn geplande onderhoudsbudgetten voor de brug naar voren te halen. Vooruitlopende daarop was in de krant te lezen dat de provincie Gelderland heeft aangegeven eventueel een stukje voorfinanciering te willen doen.

De heer Van den Dikkenberg vestigt de aandacht op het kruispunt Achterbergsestraatweg. In de commissievergadering na het zomerreces zijn daarvoor insprekers geweest die gepleit hebben voor een ongelijkvloerse kruising. De SGP informeert hoe dat proces loopt.

Wat in het contact met lokale fracties verwarrend is, is het al dan niet boven de markt hangen van een SWOV-rapport. Geïnformeerd wordt of die rapportage openbaar is, dan wel openbaar gemaakt kan worden en op welke termijn. Voorts is de vraag waarom dat nog niet is gebeurd, omdat deze wel al als ingezonden brief op de site van de gemeente Veenendaal staat.

De heer Ijsennagger neemt aan dat bij een nieuwe brug wel direct wordt uitgegaan van minimaal een vierbaanswegprofiel.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof bevestigt dat er een SWOV-rapport is met betrekking tot de kruising Achterbergsestraatweg. De heer V.d. Pol heeft namens de bewoners in de commissie ingesproken. Daarbij is aangegeven dat het voor de bewoners niet van belang is wie de eigenaar van de kruising is, waarover het SWOV rapport gaat. Het gaat hen om de veiligheid van de aanrijroutes van het kruispunt; daar maken zij zich zorgen over. Spreekster heeft toegezegd dat het SWOV rapport in GS zal worden behandeld zodra het rapport van de gemeente Rhenen over de mogelijkheden van het verkeersveilig maken van de aanrijroutes naar het kruispunt gereed is. Van de wethouder is vernomen dat dit rapport inmiddels in het College van B&W is behandeld. Het SWOV rapport zal derhalve nu samen met het rapport van de gemeente Rhenen worden geagendeerd voor GS. Uit het SWOV rapport blijkt dat het kruispunt feitelijk verkeersveilig is; in de beleving van de bewoners is dat echter niet het geval. Op grond hiervan zal zij GS voor de korte termijn adviseren het kruispunt zo snel mogelijk verkeersveilig te maken en de wens van de bewoners voor een ongelijkvloerse kruising mee te nemen voor de wat langere termijn, mede in relatie tot de verkeersonderzoeken. In de Bestuursvereenkomst is afgesproken dat de provincie Gelderland onderzoek zal doen naar de tweede oeververbinding. Gevraagd is of dat onderzoek naar voren kan worden gehaald.

Er komt derhalve in eerste instantie nog geen vierbaanswegprofiel in verband met onvoldoende onderzoek naar de verkeersafwikkeling op de N233. In dat kader liggen er nog de nodige uitdagingen om de doorstroming en daarmee de verkeersveiligheid te berekenen.

In verband met de levensduur van de brug is het van belang dat een en ander financieel goed naast elkaar wordt gelegd en afgewogen wordt of de breedte van de brug niet al dusdanig kan worden gemaakt dat op termijn indien nodig kan worden gekomen tot de realisatie van een vierbaanswegprofiel. Zodra het voorstel in GS is behandeld, zal dit aan de commissie worden verstrekt.

De voorzitter sluit het onderwerp stand van zaken grote projecten af.

2.2. Statenvoorstel Vaststelling Nota infrastructurele kapitaalgoederen

De voorzitter memoreert dat de commissie vorige week nog aanvullende stukken heeft ontvangen. In de gehouden informatiebijeenkomst is de gelegenheid geboden de financieel technische vragen over deze Nota te stellen; aan de commissie wordt verzocht die discussie niet te herhalen.

De heer Joustra deelt mede dat de VVD blij is met dit stukje asset-management; asset management is in de visie van de VVD een voorwaarde voor rationele besluitvorming. De VVD heeft hierom sinds 2009 gevraagd.

In de bijlage normkosten staat dat er jaarlijks € 29,5 mln. moet worden besteed, terwijl in de bijlage beschikbaar budget voor 2016 € 25,520 mln. staat. Geïnformeerd wordt hoe het verschil van ca € 4 mln. wordt opgevangen.

De heer Hoefnagels merkt op dat D66 het een goede zaak acht dat de provincie nu met een integraal asset-managementsysteem gaat werken. Voor een groot deel werd al gewerkt met een beheerssysteem, zodat rationele besluiten konden worden genomen, o.a. op het gebied van verhardingen. In de afgelopen tien jaar voldoen de wegen van de provincie Utrecht aan de hoge normen. Dat gebeurt met een budget van € 7,5 mln. per jaar. In de normkosten wordt hiervoor thans bijna € 11 mln. per jaar opgenomen. Gelet op het feit dat de provincie het de afgelopen jaren al heel goed doet, is de vraag of echt 50% extra nodig is. In de informatiebijeenkomst werd gesteld dat het niet zozeer om noodzakelijke onderhoudskosten gaat, maar met name om de kapitaalafschrijvingen en dat dat feitelijk de aanleiding is geweest om dit onderzoek te laten uitvoeren.

De opmerking of het nodig is om extra middelen te reserveren geldt voor meer onderdelen. De verkeerscentrale is bv. gezamenlijk met andere partijen aangelegd. De vraag is of het dan reëel is om de vervangingsinvestering volledig voor rekening van de provincie Utrecht te laten komen.

In het Statenvoorstel baseren GS zich vrij stellig op de normkosten zonder deze kritisch tegen het licht te houden, bv. in vergelijking met de kosten in de afgelopen jaren waarmee een en ander goed in stand kon worden gehouden.

De heer Van den Dikkenberg informeert, in aansluiting op de vraag van D66, of de extra kosten met name te maken hebben met de omschakeling naar de activering. Voorts wordt geïnformeerd in hoeverre de provincie verantwoordelijk is voor alle maatschappelijk nut dragende activiteiten.

De heer Van Essen spreekt namens GroenLinks zijn waardering uit voor het feit dat een en ander een keer goed op een rij wordt gezet. Aan de hand van een anekdote geeft spreker aan dat ervoor moet worden gewaakt, dat verstandig met geld van deze provincie wordt omgegaan. Evenals D66 heeft GroenLinks de indruk, dat er wel veel extra geld nodig is. De vraag is of dat in de praktijk ook feitelijk nodig zal zijn. In dat kader is een goede monitoring cruciaal; niet alleen voor wat betreft de financiële kant, maar m.n. ook als het gaat om de kwaliteit van de kapitaalgoederen. Uit ervaring is hem bekend, dat de levensduur van infrastructuur nogal eens aan de conservatieve kant wordt ingeschat. Namens GroenLinks stelt spreker de volgende vragen:

- Waren de beheer- en onderhoudsbudgetten voor infrastructuur in de provincie de afgelopen 10 of 20 jaar toereikend. Zo ja, is er dan nu sprake van achterstallig onderhoud en zo nee, hoe kan het dan dat er in de toekomst zoveel meer geld voor onderhoud nodig is dan de afgelopen 10 of 20 jaar?
- Hoe groot wordt de kans ingeschat dat met deze systematiek mogelijk teveel of te weinig geld opzij wordt gezet?
- Is deze normkostenbenadering ook voorzien voor andere assets (OV, Infra, Gebouwen, Natuurgebieden)?

De heer Wagenmans memoreert dat de PvdA schriftelijk technische vragen heeft gesteld. Een fundamentele vraag van de PvdA is echter niet beantwoord, nl. of in het scenario is doorgerekend dat de provincie de voorzieningen nu laat vrijvallen en de begroting vervolgens volgens de nieuwe systematiek inricht. De PvdA is van mening dat een afweging had kunnen worden gemaakt als dat was doorgerekend.

Op zich heeft de PvdA waardering voor de exercitie. Voor de toekomst is het nodig om met dit soort programma's te werken, omdat daarmee kan worden gestuurd. In het voorstel wordt er echter vanuit gegaan dat de voorzieningen moeten worden overgeheveld naar de Bestemmingsreserve en dat daarmee de eerstkomende 4 – 5 jaar ervaring moet worden opgedaan.

Het feit dat alle vervangingsinvesteringen moeten worden geactiveerd heeft vergaande consequenties voor de Begrotingssystematiek. Met deze werkwijze wordt in de visie van de PvdA geen recht gedaan aan de toezichtrol van PS, omdat zij niet meer in staat zijn om te beoordelen wat de Begrotingsconsequenties over 4 jaar kunnen zijn. Als de nieuwe systematiek vanaf het begin in de Begroting wordt toegepast, kunnen de Staten jaarlijks beoordelen of er voldoende reserve wordt aangehouden. Voor de PvdA is dit een fundamenteel punt.

De heer Hoefnagels informeert of de PvdA voorstelt om nu alle assets al te activeren.

De heer Wagenmans antwoordt dat voorgesteld wordt om vanaf nu de systematiek toe te passen en de activering te laten plaatsvinden bij nieuwe vervangingsinvesteringen.

De heer Hoefnagels geeft aan dat in de informatiebijeenkomst een jaarlijks inzicht is toegezegd ingaande bij de eerstvolgende Jaarrekening.

De voorzitter constateert dat al veel vragen zijn beantwoord, zowel in de informatiebijeenkomst als in de stukken voor deze vergadering.

De heer Bosman begrijpt dat er behoefte is aan meer inzicht in het langjarig beheer. Indien er nl. een groot verschil is tussen beschikbaar- en berekend budget ontstaan er problemen. De SP vraagt hoe in dat geval globaal de tering naar de nering zal worden gezet.

De heer Joustra informeert of de door de PvdA geschetste problematiek niet is geadresseerd in de aanbevelingen van de Rekenkamer, waarop dit stuk is gebaseerd.

De heer Mourik-Geluk informeert of de combinatiesystematiek van een Bestemmingsreserve en activeren nu een solide manier van begroten is naar de komende jaren toe.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof merkt op dat de informatiebijeenkomst juist was georganiseerd om de behandeling in deze commissie te kunnen beperken tot de meer politieke vragen.

Spreekster memoreert dat een van de aanleidingen voor de voorliggende Nota een onderzoek van de Rekenkamer in 2009 is geweest waarin allerlei aanbevelingen zijn gedaan. Daarbij kwam dat de accountant er ten aanzien de voorziening Vaarwegen op wees dat een voorziening eigenlijk alleen voor de grote pieken en dalen is en niet waarvoor de provincie de voorziening gebruikte; het moest beter worden gemotiveerd. De derde aanleiding zijn de wijzigingen in het BBV met ingang van 1 januari 2017.

Daarmee zou kunnen worden gezegd dat het een heel financieel stuk betreft. De in het kader van Mobiliteit afgesproken budgetten blijven hetzelfde; het afgesproken onderhoudsniveau verandert niet en er is ook geen achterstallig onderhoud. Er is alleen sprake van een andere berekeningssystematiek. De grootste wijziging is het toepassen van asset-management. Er zal aan de voorkant meer worden gestuurd op de risico's.

Het is niet zo dat pas na vier jaar wordt bekeken hoe een en ander loopt. Een keer in de vier jaar komt er een Nota Kapitaalgoederen, waarvan dit de eerste is. De verantwoording vindt jaarlijks via de P&C-cyclus plaats zoals de Staten dat nu ook gewend zijn. Op blz. 18 van de Nota staat een overzicht van wat de Staten waarvan gaan merken.

Het onderhoudsniveau is toereikend, maar er is wel extra geld nodig, m.n. voor de investeringen op de lange termijn. De Kunstwerken moeten worden afgeschreven. De provincie heeft nu geen spaarsysteem voor haar Kunstwerken. Daar ziet dit voorstel op. De voorziening wordt in een Bestemmingsreserve gestopt, omdat de accountant heeft aangegeven dat een voorziening niet het geëigende instrument is om te egaliseren.

Ten aanzien van de verkeerscentrale, licht spreekster toe dat de provincie verantwoordelijk is voor het onderhoud. Er is voor Huis ter Heide wel extra geld nodig voor de verkeerscentrale, maar niet voor de andere taken.

Asset-management is iets dat in de volle breedte kan worden toegepast. Nu is het op basis van de aanbevelingen van de Rekenkamer voor de Kunstwerken, de Vaarwegen en reguliere wegen gedaan. Het verschil van € 12 mln. komt door de vervanging van de Kunstwerken, uitbreiding van het areaal en de berekening via de normkostensystematiek.

Door de invoering van de normkostensystematiek zal sprake zijn van een concretere onderbouwing en er zal veel meer op basis van het risico worden gecalculeerd. Daarmee acht spreekster de wijze van begrotingen solide, toekomstbestendig en duurzaam.

De heer Wagenmans begrijpt het antwoord. Het is een keuze, maar die keuze gaat voorbij aan het fundamentele punt van de PvdA. De PvdA pleit ervoor de nieuwe systematiek direct in de Begroting toe te passen, zodat jaarlijks in plaats van eens in de vier jaar in de Begroting bekend is wat de consequenties zijn. Dat is een politieke afweging, waarover wellicht nog een keer verder moet worden nagedacht.

De heer Van Essen memoreert niet zozeer te hebben gevraagd of de normkostenbenadering ook voor andere assets kan worden toegepast, maar of dit ook al is voorzien.

Spreker begrijpt dat op termijn meer geld voor onderhoud nodig is vanwege de Kunstwerken. Tegelijkertijd leest spreker in het stuk dat het bedrag voor bv. verhardingen ook behoorlijk omhoog gaat. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Hoefnagels memoreert, in aansluiting op de vraag van GroenLinks, zijn punt in eerste termijn. De vraag is of de stijging van de kosten wel nodig is.

Spreker betreurt dat de woordvoerder van de PvdA niet aanwezig was op de informatiebijeenkomst, zodat de inhoudelijke discussie over het fundamentele punt van de PvdA had kunnen worden gevoerd in aanwezigheid van de ambtenaren.

De heer Joustra memoreert zijn vraag in eerste termijn, waarbij de VVD een verschil constateerde van ca € 4 mln. Hij informeert of hij thans goed heeft begrepen, dat er eigenlijk een structureel tekort is van € 12 mln.

Voorts herhaalt hij zijn vraag of de door de PvdA omschreven problematiek niet is geadresseerd in het advies van de Rekenkamer uit 2009.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat er op dit moment € 25 mln. in een Voorziening zit.

Daarvan wordt een Bestemmingsreserve gevormd van € 22 mln. en € 3 mln. gaat naar de Exploitatie. Uit de Exploitatie wordt het vaste deel van de vaste kosten betaald en de vaste kosten van het

variabele deel. Het bedrag van de Voorziening wordt derhalve niet hoger; het wordt alleen anders onderverdeeld.

Verder gaat de provincie werken met normkosten. Daarvoor wordt niet meer geld gevraagd. Er wordt alleen een andere onderverdeling gemaakt, omdat wordt voorgestaan tot een solidere financiële huishouding te komen. Zoals ook in het stuk staat, is € 25 mln. het eenmalig restantbedrag en € 29,5 mln. het bedrag per jaar.

Het is spreekster niet bekend of de toepassing van asset-management ook al voor bv. Natuurgebieden is voorzien; zij zegt toe dit te zullen navragen. Voor OV zal wel dezelfde normkostensystematiek toegepast gaan worden.

Het verschil van € 12 mln. komt doordat de vervanging van de Kunstwerken en uitbreiding van het areaal niet in de normkostensystematiek zijn meegenomen.

De voorzitter rondt de discussie af, met de conclusie dat de commissie ermee instemt dat het voorliggende Statenvoorstel wordt doorgeleid naar de PS-vergadering met de titel klein debat.

2.3. Toekomstbestendig tramsysteem regio Utrecht

De voorzitter memoreert dat de antwoorden op de technische vragen van de PvdA zijn toegestuurd.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof zet uiteen dat een presentatie is voorbereid. Er zal worden gestart met een filmpje voor de publiekscommunicatie over dit onderwerp. Daarnaast zijn GS zich ervan bewust dat het om grote investeringen gaat. In de presentatie zal worden ingegaan op het hoe, het waarom en de financiën waarover D66 en de PvdA vragen hebben gesteld. Voorts zal er worden stilgestaan bij de risico's en de beheersmaatregelen.

De sheets van de presentatie zijn als bijlage bij het verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Ijssennagger merkt op aan te sluiten op de beantwoording van de vragen van de PvdA. Aangegeven wordt dat de 41 m trams nodig zijn op basis van de vervoerwaardenstudies, dat het capaciteitsprobleem eerder was te voorzien en dat gereden zal gaan worden met 74 m trams. De vraag is of als de capaciteit indertijd anders zou zijn uitgerekend, dus voorzien wat nu nodig is, bij de eerste bestelling niet direct gekozen zou zijn voor de 41 m trams.

De heer Wagenmans zet uiteen dat de aanvullende informatie, die thans via de presentatie is verstrekt, veel duidelijkheid biedt, waarvoor de PvdA waardering uitspreekt. De vraag is wel waarom dit voorstel niet eerder is voorgelegd, zodat de opdracht voor de 22 trams niet onder de tijdsdruk van 1 januari a.s. had gestaan.

De PvdA is blij met de drie voorstellen en het feit dat deze maatregelen nu in een keer worden voorgesteld. Als de provincie het doet, moet het goed worden gedaan. Met het voorstel ontstaat een kwalitatief lijnennetwerk van IJsselstein tot en met de Uithof dat de tand des tijds kan doorstaan en de vervoersbehoefte voor de komende jaren aankan. Dat is voor de PvdA het belangrijkste. Ook de verbinding is een groot pluspunt.

Enig zorgpunt voor de PvdA is nog dat in het voorstel staat dat inverdiend zal worden op buslijnen, hetgeen een risico wordt geacht. De PvdA wil niet dat de financiering evtl. moet worden afgedekt door middel van een verschraving van de kwaliteit van de buslijnen.

De heer Van Essen memoreert dat bij BO MIRT o.a. is gesproken over de lange termijn schaa sprong OV. Het verheugt GroenLinks dat niet tot 2040 wordt gewacht, maar op de veel kortere termijn al stevige stappen worden gezet om het OV-aanbod in deze dichtstedelijke regio op niveau te brengen. GroenLinks spreekt hiervoor waardering uit, evenals voor de duidelijke presentatie die veel vragen die nog bij GroenLinks leefde heeft beantwoord.

GroenLinks is blij met de drie voorstellen waarmee de forse capaciteitsuitbreiding en kwaliteitsverbetering van het trammaterieel kan worden gerealiseerd. Het past wat GroenLinks betreft ook goed in de lange termijnambitie om de mobiliteitsgroei in deze regio op een duurzamere manier te faciliteren.

Geïnformeerd wordt of een indicatie kan worden gegeven hoe groot het beslag op de RUVV-middelen na 2020 zal zijn en wat dit betekent voor de ruimte na 2020.

De heer Van den Dikkenberg sluit aan bij de vraag van de PVV.

Geïnformeerd wordt naar het risico van de extra tijdelijke stillegging van de lijn. Uit recente presentaties is gebleken dat er weinig rek zit in de gelden van de tramexploitatie. De provincie gaat thans met bussen rijden, voorfinancieren en daaraan extra geld uitgeven. Geïnformeerd wordt of die buffer nog aanwezig is in de exploitatie.

Mevrouw Schneiders sluit zich aan bij de waarderende woorden voor de presentatie. Het is daarmee voor D66 inzichtelijker en overzichtelijker geworden.

Inhoudelijk staat D66 positief tegenover dit voorstel, maar hecht er wel aan op te merken dat het proces in de voorbereiding naar deze commissie toe te wensen heeft overgelaten. D66 had de informatie uit de presentatie bv. graag eerder gehad ter voorbereiding op de vragen. D66 neemt haar controlerende taak serieus en op grond daarvan wordt aangesloten bij de vraag van de PvdA waarom dit voorstel niet eerder is voorgelegd, zodat de opdracht voor de 22 trams niet onder de tijdsdruk van 1 januari a.s. had gestaan.

Op grond van het vorenstaande wordt verzocht de informatie ter voorbereiding op de bijeenkomst over de BRU Hekken tijdig te verstrekken.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50PLUS zich aansluit bij voorgaande sprekers en m.n. bij de door de PvdA geuite zorg over verschraling van buslijnen.

50PLUS informeert of bekeken is of de tramlijn niet kan worden doorgetrokken naar Driebergen-Zeist, om een snelle aansluiting te krijgen op een treinverbinding richting Ede-Wageningen dat eveneens een Kenniscentrum is.

De heer Schaddelee geeft aan dat alle vragen zijn gesteld. De ChristenUnie kan het ongenoegen van de PvdA en D66 over het proces niet helemaal plaatsen. In het BRU tijdperk heeft een fase plaatsgevonden over de aanbesteding, waarbij randvoorwaarden konden worden meegegeven. De Staten zijn daarover geïnformeerd, maar zaten op dat moment niet aan het stuur. Onderschreven wordt dat de aanloop niet optimaal is geweest, maar dit was ook niet mogelijk, in verband met de overgangsfase. Voorts wijst spreker erop dat er verschillende informatiebijeenkomsten zijn geweest, waarin vragen konden worden gesteld maar waarbij een groot aantal woordvoerders ontbrak.

De heer Travaille sluit zich aan bij de waarderende woorden voor de presentatie. Spreker werkt samen met een aantal partijen voor de tweede fase Stationsgebied gemeente Utrecht. Wat hem daarbij opvalt, is dat het Stationsgebied helemaal op de schop gaat; er komen allerlei nieuwe ruimten, terwijl er op dit moment een aantal ruimten leegstaat. De PvdD is groot voorstander van duurzaam vervoer, w.o. OV. De meest duurzame methode is echter om te bewerkstelligen dat er geen vervoer nodig is. Een van de grootste knelpunten is het vervoer tussen het Centrum en de Uithof, terwijl er feitelijk een goede mogelijkheid is om een deel van de bezetting van de Uithof te verplaatsen naar de tweede fase Stationsgebied. Geïnformeerd wordt of dat een optie wordt geacht en of dat is meegewogen in het traject tot nu toe.

De heer Joustra informeert of Utrecht qua lengte Budapest met 's werelds langste tram nu gaat overtreffen.

In het verleden heeft de VVD verzocht om een onderzoek naar het doortrekken van de tram naar bv. Vianen. Bekend is hoe dat is afgelopen. In de visie van de VVD staat de provincie nu voor de vraag

wat te doen. In 2011 is een mkba-rapport verschenen van Ecorys, waaruit de bus iets beter kwam dan de tram; ook het KIM, geconsulteerd voor een second opinion, rapporteerde dat de bus er qua mkba net iets voordeliger uitkomt. Geïnformeerd wordt of het klopt, dat de aansluiting van de SUNIJ-lijn op de Uithoflijn op het moment van die rapporten nog niet in beeld was. Zo ja, dan is de vraag of dit een positief of negatief effect voor de tram heeft op de mkba-onderzoeken.

Uit eerdere communicatie van het College heeft de VVD begrepen dat voor het rijdend houden van de tram van IJsselstein, Nieuwegein naar Utrecht CS per jaar € 12 mln. moet worden bijgelegd.

Geïnformeerd wordt of het klopt dat dit nu meer dan € 16 mln. wordt en of dit tot een rendabelere tram leidt. Overigens verbaast het de VVD dat in plaats van een investering niet wordt gesproken over een desinvestering, omdat er steeds geld moet worden toegelegd.

De VVD mist in het stuk de sociale veiligheid. Spreker memoreert dat in deze eerder vragen zijn gesteld over m.n. zwartrijden; niet alleen in de zin van een financiële schadepost, maar juist ook in het kader van de sociale veiligheid. Geïnformeerd wordt of bij het aanpassen van stations en perrons rekening wordt gehouden met sociale veiligheid.

Naar aanleiding van het betoog van de PvdA, merkt spreker op dat de VVD altijd heeft begrepen dat met de komst van deze tram de frequentie van de bus (m.n. lijn 12) zou afnemen en de vervoerscapaciteit alleen omhoog zou worden gebracht als dit in de spits nodig zou zijn. Spreker vraagt of er in de berekeningen inderdaad vanuit is gegaan dat buslijn 12 van CS over de Biltstraat naar Rijnsweerd een lagere frequentie zal hebben en daardoor lagere kosten met zich meebrengt voor de exploitatie.

De heer Mourik-Geluk sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over de verschraving van de buslijnen. Het CDA maakt zich zorgen over de periode dat de trams worden stilgelegd; het betreft een lange periode op een druk stuk tussen Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein. Spreker vraagt of er voldoende oplossingen zijn voorzien om die maanden te overbruggen.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat in het voorliggende stuk het voorstel wordt gedaan om in een korte periode alle werkzaamheden te laten plaatsvinden. In die periode zal vervangend busvervoer plaatsvinden. Dat vergt nog wel wat van de communicatie. Het vertoonde publiektrekkersfilmpje is zuiver om uit te leggen wat de provincie gaat doen en waarom. Daarnaast zal goed moeten worden gecommuniceerd wanneer welke werkzaamheden gaan plaatsvinden en vooral waar het vervangend vervoer staat en welke route die rijdt.

Om dit allemaal mogelijk te maken is het niet zo dat nu al een keuze wordt gemaakt om bv. parallelle buslijnen te schrappen. De provincie koerst er niet op om alternatieve buslijnen te vervangen. De provincie denkt nog andere mogelijkheden te hebben om de taakstelling te halen. Om doorkoppeling met de SUNIJ-lijn mogelijk te maken worden derhalve geen bussen opgeheven.

Voor de Uithoflijn ligt dit anders, omdat er in de plaats van buslijn 28 een tram komt.

Sociale veiligheid is een belangrijk onderdeel. De provincie heeft samen met het UOV het Sociale Veiligheidsplan opgesteld. Dat geldt in de brede linie. Voor de vervoerskundige doorkoppeling van de SUNIJ-lijn wordt voorgestaan het basisniveau van de sociale veiligheid te handhaven. Het Sociale Veiligheidsplan ziet daarop, omdat dit over het totale aanbod door UOV gaat. In het kader van de SUNIJ-lijn is in deze extra de toegankelijkheid opgenomen.

De kostendekkingsgraad bij de tram ligt hoger dan bij de bus. Bij de bus kan de provincie de kostendekkingsgraad minder efficiënt inzetten.

De € 12 mln. is exclusief de opbrengsten.

Het mkba-onderzoek zag op de Uithoflijn zelf, maar niet op de combinatie met de SUNIJ-lijn.

In Budapest wordt gereden met één tramdeel van 64 m. De tram in Utrecht wordt weliswaar langer maar betreft een gekoppelde tram.

De groei is dermate groot dat alle aanwezige mogelijkheden om aan te haken aan de tramlijn moeten worden benut.

Het eventueel doortrekken van de tram naar bv. Driebergen-Zeist lijkt spreekster een goed onderwerp om mee te nemen in het kader van de Gebiedsverkenning Utrecht-Oost en daarbij

eveneens de mkba mee te nemen. In dat kader komt ook weer een breed scala aan maatregelen aan de orde.

Met betrekking tot het proces, licht spreekster toe dat zij ook ten aanzien van dit onderwerp een informatiebijeenkomst heeft voorgesteld; daarin zou de presentatie zijn meegenomen en hadden de meeste vragen al kunnen worden beantwoord. Het was blijkbaar niet mogelijk deze nog in te plannen, hetgeen zij betreurt. Wel onderschrijft zij de opmerking van de ChristenUnie dat hierover aan de voorkant al een heel aanbestedingstraject heeft plaatsgevonden, waarbij gewerkt is met een PvE waarin de uitgangspunten, die thans worden uitgevoerd, zijn meegenomen.

Voor wat betreft de vraag over de RUVV-middelen verwijst spreekster naar de desbetreffende sheet in de presentatie.

De keus voor eerst een tram van 33 m en nu van 41 m is bewust genomen. Dat heeft o.a. te maken met de planning van de Uithoflijn, maar ook met het moment van investeren. Vandaar dat in het raamcontract de mogelijkheid is geboden de langere trams met een korting te bestellen.

Desgevraagd door heer Ijsennagger, antwoordt spreekster dat de trams alleen gekoppeld worden gereden.

Spreekster vervolgt dat allerlei scenario's de revue hebben gepasseerd. De provincie heeft niet alleen een afweging moeten maken over de lengte van de trams, waarbij de Adviesraad Tram uitdrukkelijk is betrokken, maar ook over bv. wanneer de vervoerskundige doorkoppeling zou worden ingevoerd. De provincie had graag gezien dat dit al in 2019 zou gebeuren, maar dat is sterk afgeraden omdat de Uithoflijn een jaar moet proefdraaien om de 'kinderziektes' eruit te krijgen. Indien was teruggerekend had het wellicht eerder gekund, maar met de wetenschap van nu ligt thans een voorstel voor waarin de provincie alle scenario's (vervoerswaarden, overlast, investering) de revue heeft laten passeren.

Mevrouw Schneiders licht toe dat de opmerking van D66 zich met name toespitste op het vrij magere Statenvoorstel. Onderschreven wordt dat er een hele voorgeschiedenis is, waarop ook de ChristenUnie wees, maar thans moeten de Staten het met dit voorstel doen.

Ten aanzien van de komende informatiebijeenkomst over de BRU Hekken herhaalt zij haar verzoek in eerste termijn om de commissie vooraf stukken te doen toekomen, zodat zij zich hierop goed kan voorbereiden, hetgeen door gedeputeerde Verbeek-Nijhof wordt toegezegd.

De voorzitter sluit de discussie over dit onderwerp af, met de conclusie dat de commissie ermee instemt dat het voorliggende voorstel naar de PS-vergadering wordt doorgeleid met de titel klein debat.

2.4 Vervoersplan 2017

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de PvdA.

De heer Wagenmans verwijst naar de motivatie van de PvdA ter onderbouwing van het verzoek om opwaardering. De PvdA heeft waardering voor de wijze waarop het proces van de consultatieronde en de betrokkenheid van de commissie daarbij heeft plaatsgevonden en wil daarop niet terugkomen. Zeer tegen de verwachting in wordt de route Vianen-Houten-Odijk niet in het Vervoerplan 2017 opgenomen. Deze al een keer eerder afgevallen route was opnieuw opgevoerd met het voorbehoud van financiële dekking. Vastgesteld is dat de financiële dekking niet lukt, waardoor de route toch weer vervalt. De PvdA heeft moeite met deze gang van zaken omdat in de consultatieronde toch verwachtingen zijn gewekt bij allerlei partijen, die nu worden teleurgesteld. Ook de argumentatie acht de PvdA niet voldoende. De route is o.a. gepland om Hoef & Haag te voorzien van OV. Bij het realiseren van een nieuwe woonwijk is het van groot belang dat vroeg in de ontwikkeling de ruimte voor OV wordt betrokken. Nu genoemde route wegvalt, zullen veel mensen de auto gaan gebruiken. De PvdA is van mening dat aan de voorkant voorzien had kunnen worden dat de financiën mogelijk niet toereikend zouden zijn. Op dat moment had de afweging kunnen worden gemaakt om de route al dan niet mee te nemen in het Vervoerplan.

De heer Bosman memoreert dat de SP eveneens had verzocht om agendering, maar de motivatie is als technische vraag behandeld. De beantwoording leidt echter nog niet tot tevredenheid van de SP. Het betreft de opheffing van lijn 15, die nog uiterlijk drie maanden zou doorrijden tot de realisatie van de overstaphalte. De gemeente Utrecht verwacht dat de overstaphalte medio februari is gerealiseerd. De SP is daarvan, gezien de ingewikkeldheid van de realisatie van de overstaphalte, niet overtuigd. De SP ziet geen alternatief voor lijn 15 en pleit er dan ook voor om deze in dat geval langer te laten doorrijden.

Mevrouw Schneiders wijst erop dat de U10 in een van de brieven in het Vervoerplan beschrijft dat zij de consultatieperiode niet erg goed gepland vond. Geïnformeerd wordt of dit in de evaluatie is meegenomen en hiervoor in het vervolg aandacht zal zijn. Overigens sluit D66 zich aan bij de waarderende woorden van de PvdA over de consultatieronde.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat de pilot Vianen is overgekomen uit het BRU-tijdperk. De pilot kost € 7 ton per jaar. Gezien het feit dat de ontwikkeling van Hoef & Haag gefaseerd plaatsvindt is in overleg met de desbetreffende gemeenten overeengekomen dat de provincie zich de tijd gunt om te onderzoeken of het mogelijk is om met het huidige lijnennetwerk nog een optimalisatie toe te passen dat tot hetzelfde effect leidt. De kostenontwikkeling stijgt zeker na 2019 enorm. Daarover zal op 28 november a.s. nader met de commissie worden gesproken.

De route is derhalve niet uit beeld en kan eventueel in het Vervoersplan deel 2 2017 weer worden opgenomen. Spreekster zegt toe de commissie te zullen informeren over de uitkomst van het onderzoek.

De heer Wagenmans merkt op dat de pilot juist een tangentlijn betreft die eerder ook in Gebiedsvisie juist zo nadrukkelijk is bepleit om de verkeersdruk in het centrum van Utrecht, ook op OV-gebied, te ontlasten.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof benadrukt nogmaals dat de pilot nog niet definitief is afgefallen. Besloten is deze pilot niet mee te nemen in het Vervoerplan deel 1 en eerst te kijken of er alternatieven zijn; daarbij zullen uiteraard alle uitgangspunten, die met deze pilot werden beoogd, worden meegenomen. De provincie beschikt dan ook over de financiën van het BRU en kan daarin derhalve haar eigen afweging maken.

Het is spreekster niet duidelijk wat de U10 in het kader van de consultatieronde anders had willen zien, maar zij zegt toe daarover het gesprek te zullen aangaan.

Met betrekking tot lijn 15 en de overstaphalte, memoreert spreekster al eerder te hebben aangegeven dat een lijn niet wordt opgeheven als de overstaphalte niet gereed is. Zij wil echter wel eerst nagaan wat nog mogelijk is om die planning te halen.

Mevrouw Schneiders licht toe dat de opmerking van de U10 met name betrekking had op het feit dat de consultatieperiode in het zomerreces viel.

De voorzitter sluit de discussie over dit onderwerp af en draagt het voorzitterschap over aan mevrouw Boelhouwer.

3. MILIEU EN ECONOMIE

3.1 Memo Nedereindse Plas

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de ChristenUnie en de PvdD.

De heer De Heer geeft aan dat het eerste memo over het toekomstperspectief dat de provincie Utrecht voor ogen heeft erg summier was. In die zin is de ChristenUnie blij met de inmiddels ontvangen aanvullende informatie. Ooit is meer dan € 2,5 mln. besteed aan de saneringsoperatie met het perspectief dat een nieuwe plas voor waterrecreatie zou worden gecreëerd. Het

Stimuleringsfonds, dat er thans niet meer is, was immers bedoeld voor grote projecten waaraan alle burgers wat zouden hebben. Het verheugt de ChristenUnie dat GS blijkbaar nog steeds, zij het wel als randvoorwaarde, de nieuwe waterrecreatielocatie als perspectief voor ogen hebben. Dat is een duidelijk antwoord op de eerste vraag van de ChristenUnie naar de provinciale insteek bij de gesprekken over de Nedereindse Plas.

De ChristenUnie heeft in deze echter wel een vervolgvraag. De inrichting van de Plas is nog niet geregeld. Als de gemeente Utrecht de Plas voor € 1 verkoopt aan het Recreatieschap dan wordt de provincie voor een deel probleemeigenaar, omdat zij bijdraagt aan het budget van het Recreatieschap. Dat betekent dat de provincie waarschijnlijk aan de lat staat voor een deel van de inrichting voor waterrecreatie. Geïnformeerd wordt wat GS als financieel perspectief zien nu de provincie geen Stimuleringsfonds meer heeft.

Samenvattend is de ChristenUnie blij met de hoge ambities, maar de vraag is of deze ook betaalbaar zijn.

Vervolgens vestigt spreker de aandacht op de controles op de waterkwaliteit. De ChristenUnie heeft begrepen dat het zwemmen wordt gedoogd. De vraag is of het dan niet verstandig is om de zwemwaterkwaliteit te monitoren. Royal HaskoningDHV (RHKDHV) adviseert dit eveneens in haar recente rapport.

De heer Travaille zet uiteen dat de PvdD de ambitie om in te zetten op een goede waterkwaliteit en te stoppen met het uitspoelen van water van vervuilde grond naar het oppervlaktewater ondersteunt. In het memorandum wordt aangegeven dat sprake is van puin- en bouwafval, maar dat acht de PvdD iets te kort door de bocht. Het betreft een voormalige vuilstort. Bekend is dat daar radioactief-, chemisch- en ziekenhuisafval ligt. De PvdD verzoekt in deze derhalve de nodige zorgvuldigheid te betrachten.

Namens de PvdD stelt spreker de volgende vragen.

- De zorgvuldigheid adviseert RHKDHV ook; aangedrongen wordt op nader onderzoek naar de milieu-hygiënische kwaliteit van bovengrond en stortgrond en de kwaliteit van diepere waterbodemplagen; bedenk het is 35 m diep. Hoe gaat de provincie met deze aanbeveling om?
- In de beantwoording van de schriftelijke vragen van de PvdD wordt aangegeven dat de waterkwaliteit nu nog wordt onderzocht op zwemwaterkwaliteit. De PvdD sluit aan bij de ChristenUnie om dat op heel korte termijn te doen. Er wordt nu nl. al gezwommen en dit wordt gedoogd.
- Geïnformeerd wordt of de afdichting van de verontreiniging met een folielaag van 1 mm met daaroverheen zand de mogelijkheden voor eventuele toekomstige sanering van deze locatie bemoeilijkt. Of is sprake van een vergelijkbare situatie als het Griftpark, waarbij enerzijds sprake is van afdichting en het grondwater anderzijds tijdens het gebruik wordt gesaneerd?

De heer Bosman merkt op dat de sanering volgens de informatie van de SP in volle gang is. De SP vraagt of er problemen zijn met de sanering.

Mevrouw Brinksma merkt op dat de Plas enerzijds is overgedragen om daaraan een recreatiefunctie te geven; anderzijds heeft zij vernomen dat de Plas inmiddels ook door vogels en andere dieren goed wordt gebruikt. GroenLinks informeert of te overwegen is om bv. aan de westzijde zwemwater te realiseren en de oostzijde te bewaren voor de natuur.

Mevrouw Hoek vraagt of bij de overdracht ook is meegenomen wie verantwoordelijk is voor de sanering van de Plas. Als dat de nieuwe eigenaar is, is de vraag onder welke condities.

De voorzitter is van mening dat die vraag feitelijk al is beantwoord in de aangeleverde stukken.

Gedeputeerde Pennarts licht met, betrekking tot de beschikbaarheid van de middelen, toe dat de provincie € 2,8 mln. heeft toegezegd; daaraan zijn voorwaarden verbonden. Dat geld is nog

beschikbaar voor de sanering. Nu pas is er sprake van het moment dat aan de voorwaarden wordt voldaan en daadwerkelijk tot de sanering kan worden overgegaan. De provincie staat nog aan de lat als het gaat om de sanering.

Met betrekking tot de controle van de zwemwaterkwaliteit, licht spreekster toe dat er wordt bemonsterd door de gemeente Utrecht. Als zwemwaterkwaliteit wordt voorgestaan moeten over een langere periode (ca 3 jaar) monsters worden genomen. De bemonstering zal derhalve worden voortgezet. Het is niet zo dat na afronding van de sanering direct in de Plas kan worden gezwommen. Er moet eerst een stabiliteit in het zwemwater worden aangetoond.

Er is geen sprake van een gedoogbeleid ten aanzien van het zwemmen in de Nedereindse Plas. Daarvoor wordt ook fors gewaarschuwd.

Met betrekking tot de eventuele overdracht van de Nedereindse Plas aan het Recreatieschap, wordt terecht geconstateerd dat de provincie flink participeert in het Recreatieschap; dit geldt overigens eveneens voor de gemeente Utrecht en een aantal ander gemeenten. Het Recreatieschap heeft een ontwikkelopgave, waarin de Nedereindse Plas wordt genoemd. De inrichting van het gebied kan plaatsvinden binnen de begroting die het Recreatieschap daarvoor heeft. Het is bekend dat het gebied rondom Utrecht qua inwoneraantal nog fors zal groeien de komende decennia en dat daar een recreatieaanbod bij hoort. De locatie Nedereindse Plas is daarvoor een hele aantrekkelijke. De vervuiling ligt niet op 35 m diepte. Het gaat om een ondieper stuk. Uiteraard wordt zorgvuldigheid betracht in deze. Door de PvdD wordt eveneens gepleit voor de kwaliteit van de bodem en het zwemwater. De RUD monitort de plannen daarop samen met de provincie en de gemeente. Dat wordt derhalve zorgvuldig in de gaten gehouden.

De folielaag waarover wordt nagedacht is een definitieve oplossing. De risico's worden goed afgewogen.

Desgevraagd door de heer Travaille, bevestigt spreekster dat grondwaterzuivering van de stortplaats onderdeel uitmaakt van de sanering. Dit is overigens niet geheel vergelijkbaar met de sanering van het Griftpark, waar het met name om vervuiling van grondwater ging.

Er zijn geen problemen ten aanzien van de sanering. Er zal niet worden gesaneerd als de provincie niet zeker weet dat de oplossing voor de langere termijn houdbaar is, omdat er een forse investering mee gemoeid is. Er zal niet lichtzinnig mee worden omgesprongen. Zeker niet omdat uiteindelijk een publiekfunctie aan die locatie zal worden gekoppeld. De opties op deze locatie worden met de grootste zorgvuldigheid afgewogen.

Spreekster is ervan overtuigd dat het Recreatieschap de belangen op het gebied van natuur zal meewegen bij de eventuele ontwikkeling van het gebied.

In de overdracht is bepaald wie verantwoordelijk is voor de sanering. Er is een afspraak gemaakt tussen de gemeente, provincie en een onderneming. In het Fonds Nazorg Stortplaatsen is hiervoor een forse reservering beschikbaar. De provincie wist waar zij aan toe was en nu is de zoektocht hoe het er in de uitvoering gaat uitzien.

Mevrouw Hoek informeert of in de omgeving ook wordt bemonsterd of er in het grondwater gifpluimen zijn ontstaan.

De heer Travaille geeft aan dat de zorg van de PvdD niet geheel is weggenomen na de beantwoording. Spreker informeert of de door RHKDHV geadviseerde onderzoeken over de omgeving daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Voorts informeert spreker of de waterkwaliteit nu dusdanig is dat daarin kan worden gezwommen.

De heer Ubaghs heeft in de zomer meermalen mensen en honden zien zwemmen in de Nedereindse Plas. Een handhaver heeft hij daar nooit gezien. Het lijkt er derhalve op dat dit wel wordt gedoogd.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat de stortplaats zelf wordt bemonsterd. Er is geen aanname op gifpluimen. De adviezen van RHKDHV worden uitgevoerd. De gemeente staat daarvoor aan de lat. De waterkwaliteit is op zich nu positief, maar nog niet voor wat betreft alle parameters. Er moet nog

microbiologisch onderzoek worden gedaan om uiteindelijk te bepalen of de waterkwaliteit zwemwaterproof is. Dat onderdeel moet nog worden opgebouwd in ervaringscijfers. Spreekster zegt toe dat handhaving aldaar zal worden geïntensiveerd.

Mevrouw Dercksen geeft aan persoonlijk geen voorstander te zijn van intensivering van de handhaving. Het is algemeen bekend dat daar niet moet worden gezwommen en als iemand dat toch doet is dat op eigen verantwoordelijkheid.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af.

3.2 Presentatie Randstedelijke Rekenkamer Stiltegebieden

De voorzitter heet de dames Hoenderdos, Brugman en Eggenbeen van de RR welkom.

Mevrouw Hoenderdos memoreert dat zondag 30 oktober jl. de dag van de stilte was. In alle provincies zijn activiteiten georganiseerd om de stilte te beleven. Op grond hiervan heeft de RR ernaar gestreefd om haar onderzoek voor de dag van de stilte te publiceren. Dat is gelukt. Het is een bijzonder onderzoek geworden, omdat de RR geen rapport heeft opgesteld maar een website. Het is ook anders, omdat het dit keer meer beschrijvend is dan beoordelend. Er zit een uitgebreide provincievergelijking in op detailniveau om ervan te leren. Ook de aanbevelingen zijn anders van karakter. Juist omdat het niet beoordelend is, is het lastig voor de RR om aan te geven wat al dan niet goed gaat. De RR ontdekte met name veel onverklaarbare verschillen tussen de provincies. De RR is ervoor om de Staten te ondersteunen in hun kaderstellende- en controlerende rol. Meestal biedt de RR onderzoeken aan die helpen bij die controlerende rol. Dit is een onderzoek waarbij ondersteuning wordt geboden in de kaderstellende rol. De aanbeveling is erop gericht met elkaar in gesprek te gaan over wat met de stiltegebieden wordt voorgestaan en dat vervolgens verder te vertalen in beleid.

Het onderzoek is uitgevoerd in de vier Randstadprovincies. De RR heeft drie beleidsrichtingen benoemd:

1. het loslaten van stiltegebieden;
2. het behouden van stiltegebieden;
3. het benutten van stiltegebieden.

De RR heeft de provincie Utrecht gekarakteriseerd als beleid dat gericht is op behouden en een beetje benutten. Daarmee is Utrecht uniek. Flevoland is bv. gericht op het loslaten van stiltegebieden. Daar worden de stiltegebieden afgeschaft of herbegrensd/verkleind. In Utrecht is het areaal aan stiltegebieden per saldo afgenomen als gevolg van het feit dat de gebieden niet stil genoeg meer waren. In de bestuurlijke reactie van het College, dat op de website van de RR staat, is aangegeven welke gebieden wanneer geen stiltegebied meer waren. Beleid gericht op behouden houdt in: handhaven van de stilte en het areaal zo goed mogelijk constant houden en benutten door bekend te maken waar stiltegebieden zijn, wat ermee kan en er ook vooral in educatieve zin bekendheid aan geven, zodat derden er ook wat mee gaan doen. Daarover wil de RR graag een filmpje laten zien, omdat het benutten iets is dat bij stiltegebieden nog onderbelicht is.

Desgevraagd door de heer Travaille, bevestigt de voorzitter dat de discussie zonder GS wordt gevoerd. De website en adviezen van de RR worden aangeboden aan PS. De verantwoordelijk gedeputeerde heeft overigens aangegeven dat zij kennisgenomen heeft van de website.

De heer Ubaghs informeert of het feit dat door de RR wordt aangegeven dat sprake is van een besprekstuk de reden is dat door de griffie geen Statenvoorstel is geformuleerd bij dit onderwerp. De heer Poort bevestigt dat geen sprake is van een klassiek RR-rapport met aanbevelingen dat in de PS-vergadering wordt overgenomen of geamendeerd en vervolgens moet worden uitgevoerd. De discussie is wat de Staten nu zelf in de kaderstellende rol willen met de stiltegebieden in de provincie

Utrecht. Als er overigens nog vragen zijn, die GS regarderend, zullen deze schriftelijk worden beantwoord.

Mevrouw Hoenderdos leidt de commissie vervolgens door de website www.stiltegebiedeninderandstad.nl.

De voorzitter stelt de commissie in de gelegenheid vragen te stellen naar aanleiding van de presentatie.

De heer Travaille spreekt zijn waardering uit voor het format. Spreker heeft vooraf de definitie van stiltegebieden opgezocht. Alhoewel deze per provincie verschilt, is hij uitgekomen bij de volgende definitie op Wikipedia: Een stiltegebied is een milieubeschermingsgebied, waarin de geluiden van flora en fauna overheersen. Stiltegebieden zijn van belang voor de rustzoekende recreant en de flora en fauna in de natuur.

Op de website komt spreker bij stiltegebieden alleen recreatiebelangen tegen. Geïnformeerd wordt waarom flora, fauna en natuur niet zijn meegenomen.

Het beleid van de provincie Utrecht is gericht op het beschermen van de stiltegebieden. In de afgelopen jaren heeft de PvdD echter gemerkt dat stiltegebieden (bv. de Lage Vuursche) zijn geschrapt als er teveel lawaai was; bij de strategie van de provincie had verwacht mogen worden dat deze stiltegebieden waren beschermd. Geïnformeerd wordt wat de RR de provincie Utrecht adviseert om te voorkomen dat stiltegebieden verdwijnen of worden gemarginaliseerd.

Voorts vraagt spreker naar de mening van de RR over jacht in stiltegebieden. De vraag is of jacht in stiltegebieden de rustzoekende recreant dan wel flora en fauna al dan niet aantast.

De heer De Heer spreekt waardering uit voor het rapport stiltegebieden en met name de vernieuwende wijze waarop dit wordt gepresenteerd via een leuke website.

Een van de aanbevelingen van de RR is dat de provincie beter reclame moet gaan maken voor de stiltegebieden.

Dat reclame maken nodig is onderschrijft de ChristenUnie enerzijds. Als nu op Utrecht wordt gegoogled wordt met name terechtgekomen bij de regels die allemaal gelden. Er is slechts één wandelcoach die stiltewandelingen aanbiedt op Utrechts grondgebied. Anderzijds wordt niet voorgestaan dat stiltegebieden overlopen worden door recreanten. Op grond van het laatste heeft de provincie al een paar stiltegebieden geschrapt.

De ChristenUnie signaleert in deze een spanningsveld. De vraag is wat de provincie nu wel kan doen op het gebied van meer reclame maken voor de stiltegebieden zonder dat dit ertoe leidt dat de stilte wordt aangetast. De ChristenUnie is benieuwd of aan de hand van een voorbeeld kan worden aangegeven welke provincie dat goed doet.

De heer De Droog sluit zich aan bij de waarderende woorden voor het rapport.

D66 acht de termen loslaten, behouden, benutten bruikbaar maar mist de optie vergroten of verruimen.

GS bevestigen dat de provincie Utrecht een beleid van behouden voert. Op grond van het feit dat het aantal stiltegebieden afneemt, vraagt D66 of dit een terechte constatering is en of niet meer sprake is van een strategie van loslaten.

Aan het College wordt de vraag gesteld in welke mate er nog kansen zijn om het benutten van de stiltegebieden verder te verruimen, ook vanuit recreatief beleid, alhoewel D66 de spanningsvelden daarin onderkent.

In het kader van het belang van stiltegebieden wordt aangegeven dat ze tegenwicht bieden aan drukte en stress van de leef- en werkomgeving. D66 denkt hierbij met name ook aan de stedeling in de provincie. Geïnformeerd wordt of ook is nagedacht over een stilteplekje, bv. in een leegstaand kerkgebouw, waar een oase van rust heerst. Wellicht is een suggestie dat te definiëren als een stilteplekje waar mensen uit de stad zichzelf even kunnen terugtrekken.

Mevrouw Kotkamp sluit zich aan bij de waarderende woorden voor de innovatieve manier van presenteren van het onderzoek.

GroenLinks sluit zich voorts aan bij de door de PvdD verwoorde definitie van stiltegebieden en de vraag of hiervoor wellicht een andere definitie is gehanteerd waardoor flora en fauna niet zijn meegenomen.

Als het om de kansen gaat, wordt gesteld dat de provincie bomen en struiken kan planten om geluiden uit de omgeving (bv. een weg) te dempen. Spreekster heeft de afgelopen jaren juist begrepen dat het planten van bomen en struiken helaas geen geluidwerend effect heeft. Geïnformeerd wordt of er nieuw onderzoek is die de aanbeveling van de RR onderbouwt. Voorts vraagt spreekster of de RR heeft bekeken of het aanwijzen van een stiltegebied daadwerkelijk het beoogde effect heeft, los van andere groene wetgeving dat flora en fauna moet beschermen. Het intrekken van de aanwijzing van een stiltegebied omdat het niet meer stil is roept bij GroenLinks de vraag op wat de functie van het aanwijzen van een stiltegebied dan nog is.

Mevrouw Krijgsman spreekt waardering uit voor de website en de duidelijke uitleg.

Met het filmpje liet de RR zien dat er verschillende mogelijkheden zijn om stiltegebieden te benutten. De PvdA vraagt zich af in hoeverre de stiltegebieden in Utrecht nu al toegankelijk zijn en kunnen worden benut en het alleen een kwestie is van meer reclame maken.

De heer Bosman deelt mede dat de SP zich aansluit bij het betoog van de PvdD en de ChristenUnie.

De heer Ubaghs sluit zich aan bij de waarderende woorden over de wijze van presenteren van het onderzoek; wat de PVV betreft mag deze vorm van rapportage vaker plaatsvinden.

Het rapport is beschrijvend. De PVV had het op prijs gesteld als bij de 13 stiltegebieden in Utrecht was aangegeven wat de provincie doet in het kader van behouden en benutten en er ter zake van het benutten richtlijnen waren aangedragen.

Mevrouw Hoenderdos bedankt de commissie voor de positieve reactie op deze vorm van publiceren van het onderzoek; dat zal zeker vaker worden geprobeerd.

Zij merkt op dat de RR nooit een politiek standpunt inneemt. De Staten bepalen wat er met stiltegebieden moet gebeuren. De RR heeft de stand van zaken in kaart gebracht en wat de Staten zouden kunnen beslissen.

Onderschreven wordt dat er een spanningsveld is tussen beschermen van natuur en het beschermen van de stiltebeleving door de mens. Daar zijn ook verschillende wetgevingsregiems voor. Het stiltegebiedenbeleid is gebaseerd op de Wet Geluidhinder en de bescherming van dieren en natuur valt onder de Natuurbeschermingswet en in het bijzonder de Natura 2000 gebieden.

Het spanningsveld kan soms worden opgelost door beide regiems uit elkaar te halen, maar ook kan worden bekeken hoe deze regiems zo goed mogelijk kunnen worden gecombineerd. De combinatie komt de RR in veel gevallen tegen; daarbij is het wel nodig om te handhaven en regels op te stellen over hoe geluidverstorende zaken kunnen worden beperkt voor mens, flora en fauna.

De RR heeft niet voor bepaalde richtingen gekozen en bepleit ook niet dat de recreatie in stiltegebieden moet worden bevorderd; het is een kans die zou kunnen worden benut.

Over de vraag over het jagen in een stiltegebied doet de RR geen uitspraak.

De heer Travaille geeft aan dat de RR de expert is. Op grond daarvan had de PvdD zoiets als een 'expert judgement' verwacht en een advies over hoe stiltegebieden zouden kunnen worden gerealiseerd.

Mevrouw Hoenderdos antwoordt dat de RR bepleit dat stiltegebieden actiever kunnen worden benut als er stille recreatie wordt toegestaan. Als expert heeft de RR geen mening of jagen stil kan gebeuren.

De optie vergroten of verruimen wordt expliciet meegenomen bij het benutten van stiltegebieden. De RR kent voorbeelden van gemeenten die stilteplekjes inrichten.

In Gelderland kent de RR een voorbeeld waarbij het planten van bomen en struiken voldoende bescherming gaf om de stilte in het gebied te behouden. Langs provinciale wegen is een geluidscherm of beplanting niet altijd voldoende. In een stiltegebied is dit afhankelijk van waar men zich bevindt. Als aan de rand van een stiltegebied geluidbeperkende maatregelen worden getroffen is het gebied in zijn geheel stiller maar zeker in de kern.

Dat stiltegebieden worden ingetrokken, omdat het niet meer stil is, heeft verschillende oorzaken; soms liggen die buiten de beïnvloedings sfeer van de provincie waarin het gebied ligt, bv. meer vliegtuiglawaai. Een van de Utrechtse stiltegebieden is dit niet meer, omdat dit gebied bij een grenscorrectie is overgegaan naar een andere provincie. Het areaal in Utrecht is sinds de inrichting van stiltegebieden met 24% afgenomen; de laatste jaren was dit echter nog maar 6%. Op grond daarvan heeft de RR het Utrechtse beleid gekarakteriseerd als behouden.

Desgevraagd door mevrouw Krijgsman, antwoordt spreekster dat alle stiltegebieden in Utrecht toegankelijk zijn voor fietsen en wandelen.

De RR had de ambitie om bij de stiltegebieden aan te geven wat de specifieke mogelijkheden zijn voor de drie beleidsrichtingen en hoe het nu staat. Dit was op grond van de tijd en de onderzoekscapaciteit van de RR echter niet haalbaar. Via een vervolgonderzoek zou dit wel kunnen.

Mevrouw Brugman zet uiteen dat in Zuid-Holland in 2010 sprake is geweest van een soort communicatiecampagne. Een antwoord op de vaag of dit is geëvalueerd en zo ja, wat daaruit is gekomen moet zij schuldig blijven; zij zegt toe dat te zullen nagaan. De communicatiecampagne in Zuid-Holland is het enige voorbeeld dat de RR kent.

Mevrouw Kotkamp memoreert de vraag over de effectiviteit van het aanwijzen als stiltegebied en de heer Travaille geeft aan dat zijn vraag, wat de RR de provincie adviseert om te voorkomen dat stiltegebieden verdwijnen, nog niet is beantwoord.

Mevrouw Hoenderdos antwoordt dat mogelijke maatregelen in deze o.a. zijn om:

- te handhaven op geluidverstorende zaken in een gebied;
- verstorende geluiden in de omgeving zoveel mogelijk te beperken, bv. door middel van het planten van bomen en struiken;
- snelheidsbeperkende- of andere maatregelen te overwegen op wegen langs en naar een stiltegebied;
- bij de Gebiedsontwikkeling ervoor te waken dat een gebied wordt afgekalfd door een woningbouwlocatie.

Er worden zelfden nog nieuwe gebieden aangewezen. Dat is een reden waarom de optie verruimen niet is opgenomen. Het is al een hele klus om de bestaande gebieden te handhaven.

Het is zeker zinvol om stiltegebieden aan te wijzen, omdat de Wet Geluidhinder andere mogelijkheden biedt dan de Natuurbeschermingswet. Laatstgenoemde Wet biedt geen volledige garanties voor de mens, i.t.t. de Wet Geluidhinder, omdat die gericht is op verstorende effecten die van invloed zijn op de volksgezondheid.

De voorzitter bedankt de afvaardiging namens de RR voor hun komst en toelichting.

Gelet op de tijd stelt spreekster voor de onderlinge discussie over hoe de commissie hiermee verder zou kunnen/willen niet nu te voeren. Zij ziet ook raakvlakken om de commissie RGW bij de discussie te betrekken of de discussie wellicht daar te voeren. Spreekster stelt voor dat zij, haar collega voorzitter en de Griffie zich nader buigen over de vraag hoe hieraan een vervolg kan worden gegeven.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat in het rapport van de RR staat dat de beleidsregels van de provincie in 2013 zijn aangepast naar aanleiding van een aantal eerdere bevindingen en dat dit nog niet is geëvalueerd. Om het belang van het aanwijzen van een stiltegebied in kaart te brengen, is GroenLinks benieuwd of er momenten zijn geweest dat zaken niet konden op basis van het aanwijzen van een stiltegebied (bv. het afgeven van vergunningen voor evenementen). Verzocht

wordt om een korte notitie van het College in deze, waarbij de aanbevelingen van de RR worden meegenomen.

De voorzitter zegt toe dit verzoek te zullen overbrengen. Zij kan zich voorstellen dat dit ook een goede basis zou kunnen vormen voor de vervolgediscussie.

De heer De Heer memoreert dat GS hebben toegezegd te komen met een notitie over stiltegebieden. Op grond daarvan kan hij zich voorstellen dat de commissie daartoe met voorzetten komt en bv. de evaluatie van de communicatiecampagne in Zuid-Holland wordt meegenomen in de overweging of het al dan niet gewenst is dat de provincie Utrecht meer reclame maakt voor de stiltegebieden.

De heer Travaille geeft aan dat de PvdD behoefte heeft aan een standpunt van GS over hoe om te gaan met stiltegebieden (strategie, vergunning & handhaving).

De voorzitter zegt toe ook de suggesties van de ChristenUnie en de PvdD te zullen meenemen in het verzoek aan het College.

Mevrouw Dercksen heeft in het rapport van de RR niet gelezen dat de provincie Utrecht problemen heeft rondom de stiltegebieden, in de zin dat er gehandhaafd zou moeten worden om deze gebieden stil te houden. Integendeel. D66 is trots op het feit dat in een dergelijk drukbevolkte provincie als Utrecht 13 stiltegebieden zijn. D66 vraagt zich dan ook af wat er op dit moment verder te doen valt met stiltegebieden.

De voorzitter acht het goed dat D66 dit aan de Staten meegeeft als punt van overweging. Wel merkt zij op dat het rapport van de RR beschrijvend is. Daarin wordt geen oordeel gegeven of wat al dan niet goed is per gebied. Het advies van de RR aan de Staten is feitelijk te bespreken hoe de provincie daarmee om wil gaan.

Spreekster sluit de discussie af met de conclusie dat aan GS om een notitie zal worden gevraagd met in achtneming van het besprokene; op basis daarvan zal de inhoudelijke discussie verder worden gevoerd.

3.3. Evaluatie Grand Départ

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de PvdA.

De heer Wagenmans acht het voorliggende rapport waardevol om te gebruiken bij de vraag hoe de provincie om zou kunnen gaan met vergelijkbare grootschalige internationaal georiënteerde activiteiten. De reactie op de vragen van de PvdA vond spreker wat terughoudend en beperkt. In de visie van de PvdA zou dit rapport behulpzaam kunnen zijn om te komen tot een nadere beleidsinvulling conform de intentie in het Coalitieakkoord en de afspraken die daarover in PS zijn gemaakt. Dit rapport zou als referentiekader kunnen dienen voor de aandachtspunten (criteria en uitgangspunten) die van belang kunnen zijn om de afweging goed te kunnen maken.

Door het College wordt aangegeven dat zij over dit onderwerp een open gesprek met PS wil voeren. De PvdA pleit ervoor dit gesprek te voeren op basis van de in het voorliggende rapport genoemde elementen. Het rapport gaat systematisch in op aspecten die bij grote internationale activiteiten van belang zijn (de organisatorische legacy, de maatschappelijke- en economische impact) maar noemt eveneens een aantal aanbevelingen die kunnen worden meegenomen in de afweging om al dan niet in een activiteit te investeren. Dat werkt naar twee kanten. Het College kan daarmee wat meer proactief aan de slag en PS weten vroegtijdig op basis van welk referentiekader het College eventuele initiatieven al dan niet zou willen ondersteunen.

Mevrouw Dercksen merkt op dat het D66 duidelijk was dat de start van de Tour de France werd gefinancierd uit een budget voor promotie en publiciteit van de provincie Utrecht. In het kader van de Agenda Toerisme & Recreatie is hiervoor ook weer extra aandacht gevraagd en toegezegd is, dat het promotie- en publiciteitsplan voor de provincie Utrecht verder zal worden uitgewerkt. D66 kan zich voorstellen dat daarin wordt meegenomen hoe de provincie Utrecht welwillend kan participeren in dergelijke grote evenementen. Op dat moment zullen partijen de provincie Utrecht altijd weten te vinden. De vraag is in hoeverre de provincie, buiten hetgeen nu in voorbereiding is ten aanzien van

het oppakken van de promotie en publiciteit, het initiatief zou moeten nemen voor dit soort grote evenementen. Dat zal de provincie met haar begroting nooit voor elkaar krijgen. De heer Wagenmans wil juist de geschetste verwarring met betrekking tot de discussie over de betrokkenheid bij de Grand Départ vermijden. Het gaat niet alleen om geld. Het gaat ook over de houding en betrokkenheid van de verschillende overheden. Dat is een van de aanbevelingen, nl. de organisatorische legacy. Naarmate het traject vorderde werd de betrokkenheid van de provincie ook in financiële zin groter, maar toen was de schade al aangericht. De provincie heeft in feite haar positie niet goed weten te verwerven ten opzichte van de initiërende partijen. Met een duidelijk referentiekader kan worden aangegeven op welke manier de provincie wel bij grote initiatieven betrokken wil worden en kan zij beleidsmatig en bestuurlijk een duidelijker rol spelen dan in m.n. het voorliggende dossier is gedaan.

Mevrouw Vaessen memoreert dat de Statenvergadering, waarin over de bijdrage aan de Grand Départ is gesproken, plaatsvond in de tijd dat zij op de publieke tribune doorbracht. De moeizame discussie daarover destijds heeft haar verbaasd. Voorts hecht zij eraan erop te wijzen dat de provincie aan dit evenement € 1 ton heeft bijgedragen op een totaal budget van € 23 mln.; degene die echt zijn nek heeft uitgestoken is de gemeente Utrecht met een bijdrage van € 10 mln. De VVD is geen voorstander van een apart beleidskader. In haar visie past Utrecht als sterk merk goed in de Agenda Recreatie & Toerisme. De evenementen, die bijdragen aan de in die Agenda opgenomen doelstellingen, zouden kunnen worden ondersteund. De VVD acht het niet gewenst dat de provincie in deze een te grote broek aantrekt.

De heer Bosman merkt op dat de SP de Tour de Frans niet zozeer als een sport- maar als een economisch activiteit ziet. Op grond daarvan kan de SP zich voorstellen dat dit naar de EBU gaat. De voorzitter hecht eraan op te merken dat het de PvdA niet zozeer ging om de Tour de France op zich, maar als voorbeeld om lering te trekken uit het rapport dat daarover is verschenen.

Gedeputeerde Van den Berg merkt op dat het voorliggende rapport ter informatie is aangeboden om de Staten sec inzicht te geven in de resultaten van de Grand Départ. Vastgesteld kan worden dat aan de voorkant sprake is geweest van een redelijke bestuurskramp en dat de bijdrage van € 1 ton en daarnaast € 260.000 voor vervoer vanuit Mobiliteit nogal terughoudend is geweest. De Tour de France is wel een evenement van de buitencategorie. Als voor dergelijke grote evenementen criteria worden opgesteld en deze aan de voorkant worden meegegeven, is de vraag of daarmee niet dichtgeregeld wordt wat de provincie feitelijk naar binnen wil halen. Spreker kan zich voorstellen dat als een dergelijk evenement voorbij komt dit opnieuw een overweging waard is.

Spreker heeft een en ander niet zozeer vanuit de sport bekeken, maar vanuit wat het heeft opgebracht voor de regio in de meest brede zin; niet alleen economisch maar ook uit oogpunt van binding, trots, organiserend vermogen, duurzame legacy en media-aandacht. Daar geeft het voorliggende rapport wel antwoorden op.

Spreker zegt toe dat het gesprek met de Staten te zullen aangaan als dergelijke evenementen langskomen om het bod van de provincie naar de samenleving aan de voorkant kenbaar te kunnen maken.

In antwoord op een nog openstaande vraag van de PvdA, merkt spreker op dat de gemeente Utrecht opdrachtgever is geweest van het voorliggende rapport; dat heeft € 40.000 gekost. De Universiteit Utrecht steekt echter ook altijd zelf geld in dit soort evaluaties om daarvan te leren; er zit derhalve ook een bijdrage in van de Universiteit Utrecht.

De heer Wagenmans hecht eraan op te merken dat de PvdA niet voorstaat een en ander met criteria aan de voorkant dicht te regelen. Integendeel. De PvdA wil dat er een mogelijkheid ontstaat om aan de voorkant open te zijn naar partijen toe die met initiatieven komen door aan hen aan te geven dat de provincie een aantal uitgangspunten in acht neemt in het kader van een actieve bestuurlijke- dan wel financiële betrokkenheid bij een dergelijk initiatief. Op die manier kan in de visie van de PvdA

worden voorkomen dat de provincie in de bestuurskramp schiet, hetgeen feitelijk de les is uit de voorliggende evaluatie, en een proactieve houding innemen ten opzichte van initiatiefnemers die van belang kunnen zijn voor de provincie. Dat is hetgeen dat de PvdA wil bepleiten.

Mevrouw Dercksen merkt op dat de bestuurskramp destijds D66 heeft verrast omdat het evenement, waarmee de Stad Utrecht al 10 jaar bezig was, helemaal geen risico in zich had. De provincie moet kunnen handelen als een dergelijk evenement voorbijkomt. Dat moet niet worden vastgelegd in criteria. De provincie beschikt over een Algemene Reserve die dermate toereikend is dat op dat moment zonder problemen een besluit kan worden genomen.

Gedeputeerde Van den Berg geeft aan dat hij de boodschap heeft begrepen. In zijn visie kunnen het College en de Staten elkaar vinden door de Staten vroegtijdig in positie te brengen om een afweging te kunnen maken bij dit soort bijzondere evenementen en vooraf met elkaar te delen met welke houding daarin wordt gestapt. Spreker constateert in ieder geval een optimistische, positieve grondhouding.

De voorzitter sluit de discussie over dit onderwerp af.

4. STATENBRIEVEN EN INGEKOMEN STUKKEN, DIE TER INFORMATIE WORDEN AANGEBODEN

4.1 Statenbrief voortgang aanpak spoedlocaties bodemsanering

4.2 Statenbrief ondertekenen Green Deal Duurzaam GWW

4.3 Statenbrief Convenant melden bedrijfs- en gevaarlijke afvalstoffen

4.4 Memo GS gedeputeerde Verbeek-Nijhof betreffende stand van zaken dienstverlening Regiotaxi Utrecht

4.5 Statenbrief terugkoppeling Realisatie Impuls 2.0

4.6 Statenbrief Plan Service & Veiligheid OV concessie Tram en Bus

4.7 Statenbrief BO MIRT

4.8 Ingekomen brief betreffende bezwaren stoplichtenmodel Greif

4.9 Statenbrief stand van zaken Rijnbrug Rhenen

4.10 Statenbrief Utrechtse Bodemenergie Agenda

4.11 Statenbrief Jaarrapportage Adviesraad Tram

4.12 Statenbrief Voortgangsrapportage Uithoflijn eerste halfjaar 2016

4.13 Ingekomen brief betreffende VERDER pakket van dhr. de Groot

5. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering, onder dankzegging van ieders komst en inbreng.